

Comitetul Școlar al Gimnaziului „Traian“
Comuna rurală Adamclisi Jud. Constanța

ANUAR

1921 -- 1922

LUCRAT DE
PAULINA DINU

prof. suplitoare

CONSTANȚA

Institutul Grafic „ALBANIA“

1922

PREFAȚA

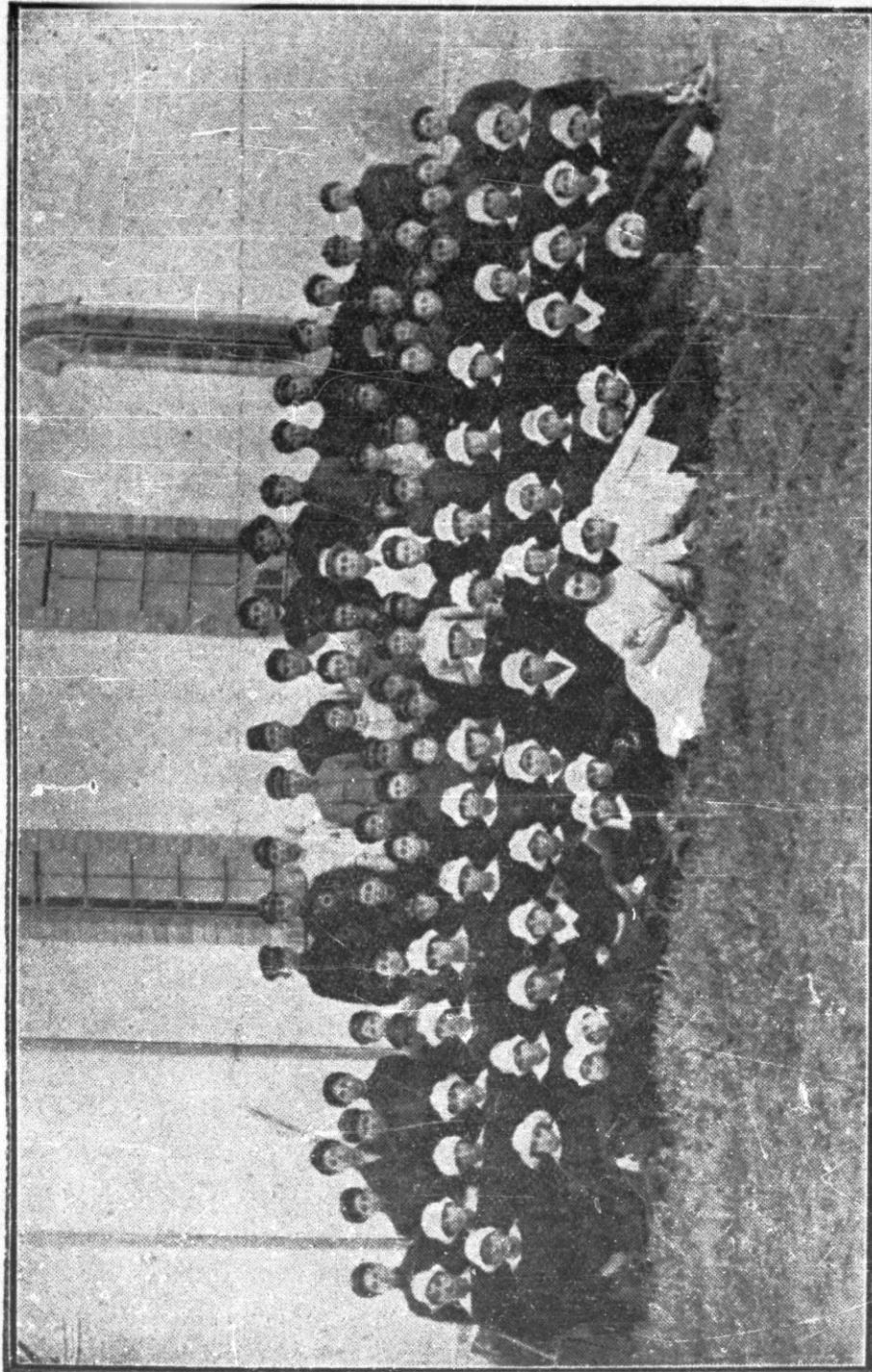
Lucrarea de față — fără pretențiuni — este expunerea succintă a unei activități, care-a realizat școala medie la noi.

Meritul inițiatorilor se mărește prin aceea că au izbutit să creeze un gimnaziu complet — fără sprijinul statului și fără mijloace materiale mari. Astfel „Școala Pregătitoare“ a d-lui Simion Mehedinți, la țară și pentru țară, a continuat să trăiască cu toată desființarea ei legală.

*Durata necesității și folosului ei în mijlocul sate-
lor dobrogene etorogene-eterogloie și eterodoxe s'a
făcut. Rămâne autorităților superioare să-i privilegheze
fixarea definitivă și desăvârșirea.*

PAULINA DINU
profesoară suplinoare

1 Oct. 1922, Adamclisi.

ELEVII GIMNAZIULUI în 1920—1921

Istoricul Școlii

Dela înființarea ei până azi

Gimnaziul din Adamclisi își are origină recentă. El s'a născut imediat după întoarcerea autorităților române în Dobrogea, după războiu.

În locul unde odinioară a strălucit, acum două mii de ani o cultură și-o civilizație a căror mărturii sunt «Tropaeum Traiani» și «Civitas Trapaei» — rămase până azi ca acte de naștere ale întregului neam românesc — era firesc să apară, după epopeea sângeroasă, ce ne-a redat granițele străbune, un focar cultural la îndemâna maselor țărănești izolate de centrele culturale prin distanțe de peste 60-70 de kilometri și lipsite cu totul de elemente conducătoare de origine locală.

Depărtările, condițiunile materiale dificile ale plasării copiilor la orașe, lipsa unui îndemn stăruitor pentru îndrumarea satelor către cultura superioară, o slabă promoție a școlilor primare nesprijinite de nimeni și-o serie de alte multe considerațiuni făcuseră ca — până la războiul din 1916 — o plasă de 39 sate, cu o populație de peste 22000 suflete, să n'aibă în școlile secundare decât 9 copii — mai toți iți de mari proprietari sau funcționari. *Un singur fiu de țăran...* Situația era într'adevăr deplorabilă.

Cu reinstalarea autorităților române în Dobrogea pustiită și plângândă, împrejurările au făcut ca'n fruntea județului să fie numit directorul liceului din Constanța și profesorul de seamă N. Negulescu; iar în capul Administrației plășii Traian (sud-vestul județului) — care are de reședință Adamclisi — profesorul J. Dinu, dela școala pregătitoare din Bujor-Covurii.

Din inițiativa unor oameni de inimă și cu concursul larg și binevoitor al d-stinsului profesor — prefect, s'a inaugurat — în ziua de 11 Martie 1919 -- deschiderea unui *curs de preparație de clasa I secundară, mixt în Adamclisi.*

Preotul Gh. Preoteșcu, una dintre figurile de seamă ale clerului dobrogean, a oficiat sfințirea apei și o cuvântare improvizată a directorului-administrator de plasă a semnalat începerea activității didactice.

I. Dinu, Pr. Gh. Preoteșcu, decedatul diriginte de școală primară, Al. Nițescu, d-na învățătoare Zoe Marinescu și d-na Sia V. Constantin din satul de-alături Enigea au fost primii și singurii profesori în tot anul școlar, care s'a prelungit până la 10 August.

O cameră închiriată a fost amenajată pentru a servi de sală de clasă -- câteva pupitre au fost împrumutate dela vrednicul diriginte al școlii din satul apropiat Năstratin — Mateiu Isac — și-o tablă dela notarul N. Gavrilescu din comuna vecină Enișenlia.

Tablouri zoologice și hărți geografice s'au procurat dela minister și-un glob terestru prin bunăvoința directorului liceului constănțean, d-l C. Lăzărescu.

Cancelarie propriu zisă n'a existat. O con-

dica de prezență și-un catalog formau singura arhivă a... instituției. Toată corespondența se purta prin Administrația de Plasă și toate nevoile unei funcționari normale se împliniau prin ea.

Elevii regulat înscriși au fost: 8 băieți și 4 fete în clasa I și o fată în clasa II. Au mai urmat cursurile și alți 12 copii, ne înscriși regulat din cauza lipsei de acte de studii și cari formau grupul audienților. În total deci 24 de discipoli.

Învățământul s'a făcut în condițiuni multumitoare și dacă priceperea și măestria pedagogică n'a fost din partea tuturilor la înălțimea unei catedre de învățământ secundar, dragostea—munca și devotamentul pedanților au trecut peste așteptări.

Cu începerea verii, lecțiile au prins a se face afară 'n plin aer și-o grădină de vis-a-vis, care până aci era depozit de burjeni din toată Botanica, a devenit un alter parc al lui Aca-demos: tabla prinsă 'ntr'un pom, până și lecțiile de matematici se făceau în sânul naturii.

Școlarii țărani erau plini de voieșie—fețele lor se descrețiseră cu totul—mizeria rasboiului era uitată și-o preocupare școlărească stăruitoare și interesată dispunea până și inimile cele mai întunecate ale unei populații ce numai la înființari de licee nu s'ar mai fi gândit, când pâinea zilnică era preocuparea generală. Atențiunea prefectului a mers mai departe și concursul său nemărginit.

În ziua de 10 August dimineața automobilul județului aducea, odata cu d-l N. Negulescu, comisia examinatoare formată din profesori constanțeni.

Sub presidenția d-lui Const. Lazărescu, ea a examinat primii elevi secundari rurali din

prima școală secundară rurală din Dobrogea vremilor noi și rezultatul examenului a fost dintre cele mulțumitoare.

Elevii au fost toți promovați. O serbare școlară de fine de an a sărbătorit peste câteva zile—în prezența d-lui C. Lazărescu și-a unui public de țărani înmărmuriți—o muncă și un succes și cu speranțe s'a ncheiat o activitate începută cu speranțe.

Iată impresiile cu cari a părăsit Adamclisi unul între membrii comisiunii: D-l Gh. Coriolan—impresii ce le dăm după ziarul „Farul” din 15 August 1919.

Un exemplu vrednic de imitat

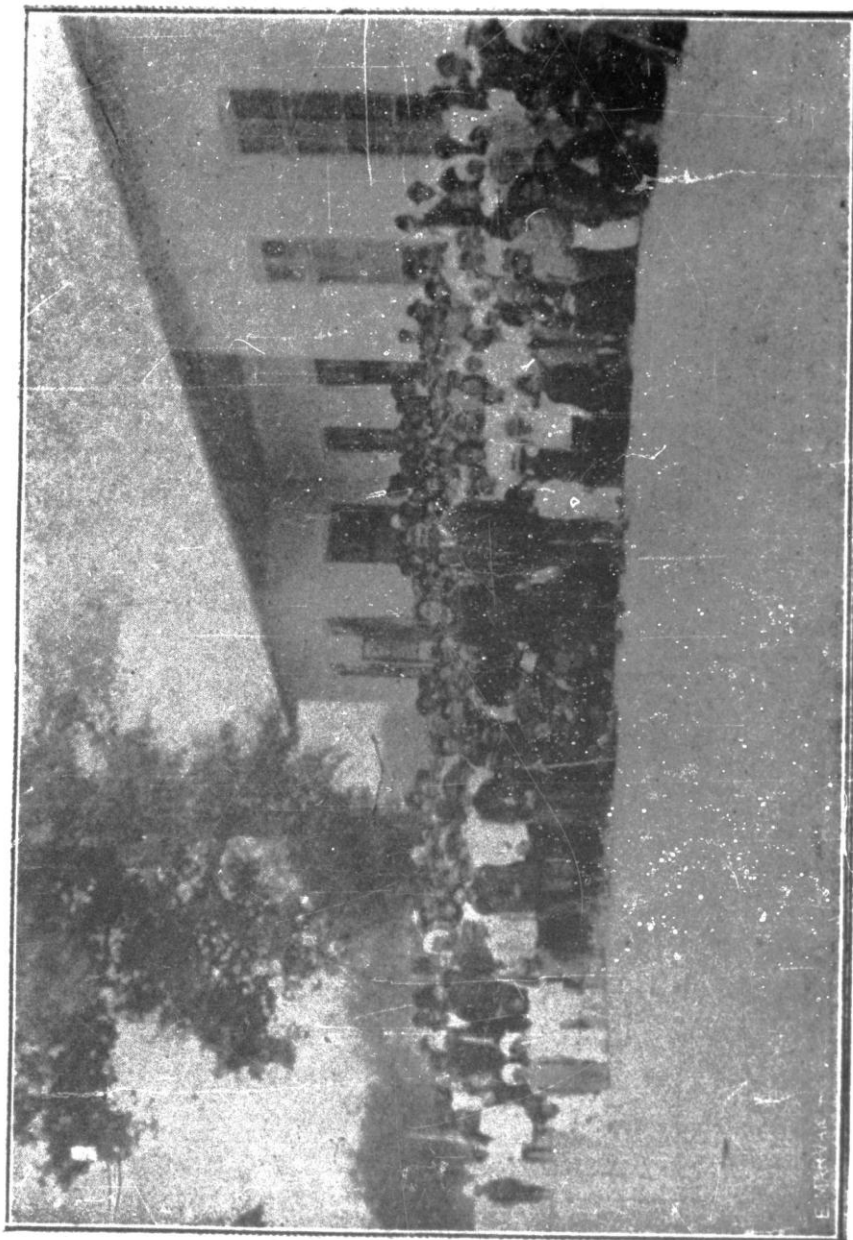
-- -- Școala dela Adamclisi

Ce poate fi mai banal decât un examen de elevi particulari? Cu aceasta prejudecare am plecat ca examinator al elevilor de clasa I-a de liceu, pregătiți la Adamclisi.

Cum am pașit pragul școlii, buna dispoziție sufletească pe încetul mi-a venit, în curând m'am convins că mă aflu în fața unui început modest dar promițător de activitate culturală, an de o operă dusă cu multă inimă, ale cărei roade am avut bucuria să le constatăm toți examinatorii, cu un cuvânt: o faptă bună, creștinească și patriotică în acelaș timp.

Am găsit mai mult de cât atât: un exemplu și un îndemn

E vorba de gimnaziul început la Adamclisi, pe care întemeetorii se silesc să-l mărească treptat și să-l desăvârșească în anul școlar viitor. Ideea descentralizării școlare e mai de mult dezbătută, binefacerea ei

O SERBARE SCOLARĂ dată de elevii Gimnaziului (în com. Bellic)

susținute cu căldură printr'un mare număr de argumente. Bugetul statului, în actualele împrejurări, nu îngăduie înființarea de clase divizionare în capitalele de județ. Administrarea unor licee cu zeci de clase, cu sute de elevi—adevărate cazarmi—se poate face cu mare greutate de cel mai energic director.

Aglomerarea elevilor are urmări rele pentru educația lor ; instrucția insuficientă e o consecință a claselor suprapopulate, cu aerul vecinic confinat. Se mai adaugă influența stricătoare din punct de vedere moral și primejdioasă din punct de vedere igienic a vieții orășenești. Și alte multe argumente seducătoare... Deci: descentralizare șco'ară, înființare de gimnazii în orașele mici.

Frumoasă teorie ; însă, ca în orice alte chestiune *nevoi* este mobilul intim, factorul hotărâtor de prefacere și progres.

Când nevoia devine tot mai simplă, ideea ce o exprimă își face drum, intră în atmosfera morală a timpului, se adună din toate părțile argumente în sprijinul ei.

În lumina acestor păreri, salutăm inițiativa luată de bunii cetățeni din Adamclisi.

Așezat pe o coamă de deal, în cadrul pitoresc al dealurilor și vailor din prejur, în condiții igienice admirabile cu învecinatele ruine ale măreții cetăți romane „Tropaeum Traian“, acest „Pompeii“ dobrogean cu silueta întrezărită mai departe a ruinelor monumentului triumfat al lui Traian, act de mărturie a originii poporului românesc, toate formează condiții ideale ale unui centru de cultură secundară. Părinții copiilor — cei mai mulți sârmani, — îngrijorați de soarta copiilor, după atâți ani de școală per-

duți în timpul pribegiei, ce puteau face? Să-și trimeată copiii la liceul din Constanța, cu clase suprapopulate, în acest oraș cu viața așa de scumpă, la niște gazde, care numai de educația copiilor nu se îngrijesc? Soluția putea fi găsită; însă pentru înfaptuirea ei trebuia un om de inițiativă și de muncă. Un astfel de om au găsit în administratorul plășii Traian, d-l Dinu, harnic pe cât de entuziast, și mai ales capabil de muncă dezinteresată, lucru așa de rar azi.

În unire cu dirigintele școlii primare și cu preotul au întemeiat un început de școală secundară, fără nici un ajutor de la Stat. Îndata ce intri în clasă, ești plăcut impresionat de sala luminoasă, cu pereții curați, de cari atârna numeroase tablouri și hărți. Înfașurarea veselă înviorează sufletul; niciodată n'am fost mai convins că condițiile estetice nu trebuiesc disprețuite în școală, ele fiind adevărat îmbold de muncă. În Ianuarie se aduc din București pentru nevoile școlilor din întreaga plasa materialul didactic și cărțile necesare care s'au împărțit școlărilor gratuit. Se procură cu mare greutate băncile și tablele necesare. Cursurile se deschid la 11 Martie și continua fără întrerupere până la 1 August c. Se înscriu 24 elevi și eleve de clasă I-a și câți-va de alte clase. Elevilor li s'a dat îmbrăcăminte americană și hrana dela cantină. Comunele din plasa au contribuit cu câte 10 kgr. făina lunar pentru hrana școlărilor. Cursurile au fost predate de d-l Dinu, licențiat în drept și teologie (cu 410 ore de curs), de dirigintele școlii primare d-l A. Nițescu un bătrând iunos (113 ore), de pr. Preoteșcu (107 ore) etc.

Instructia, îmbrăcămintea, hrana, totul s'a dat elevilor gratuit.

Rezultatele acestei munci încordate s'au văzut la examenele ce au avut loc între 10-14 August c., în fața comisiei alcătuită din profesorii secundari din Constanța. Cu toții am constatat cunoștințele temeinice, curățenia și seriozitatea ce respiră din toată atitudinea morală a elevilor. Toți au fost promovați cu note — în general — din cele mai bune. Pe un teren cumpărat în fața școlii s'a făcut o arenă de gimnastică cu câteva aparate, o sală de curs, o baie, iar alături o grădină de zarzavat. Tot cu elevii s'au lucrat 5 ha. porumb. O sală de lectură, cu o mică bibliotecă, este cercetată de elevi și de știutorii de carte din comună. O societate culturală, cu un oarecare capital, s'a înființat pentru ducerea mai departe a operei începute, în primul rând urmând întemeierea unui internat pentru anul școlar viitor.

Acesta e începutul laudabil, de care am crezut că trebuie să vorbesc pentru un public mai numeros. Urmările binefăcătoare ale generalizării acestei idei sunt ușor de înțeles.

Singurul mijloc, în actualele împrejurări de a răspunde cerințelor tot mai numeroase de învățatura, stă numai în faptul dacă se vor găsi oameni animați de aceleași idei în restul țării și în Dobrogea în deosebi. Pe de altă parte, poate fi un mijloc mai bun de afirmare a dreptului de viață al unui popor?

Pentru reclădirea sufletească — fiindcă nu se vorbește de cât de repararea stricăciunilor materiale — nimic nu poate fi mai înbucurător de cât crearea pe întregul pământ românesc de astfel de focare de cultură -- mici și mari -- lucrând pentru acelaș scop

de la umila școală de cătun până la universități.

Cetățeni inimoși din toate colțurile Dobrogei, veți înțelege și urma exemplul dat de cei din Adamclisi? În preajma acestui sat, de sub movilele de pământ, se ridică ca uriașe simboluri, zidurile, lespezile de piatră, temelile din vechea cetate, mărturiile de muncă organizată și tenace, de cultură serioasă a poporului român. Inițiatorii din Adamclisi au înțeles acest simbol, au ascultat și urmat sfatul poruncitor al vremurilor de mult. Aceasta este meritul și cinstea lor.

G. Coriolan

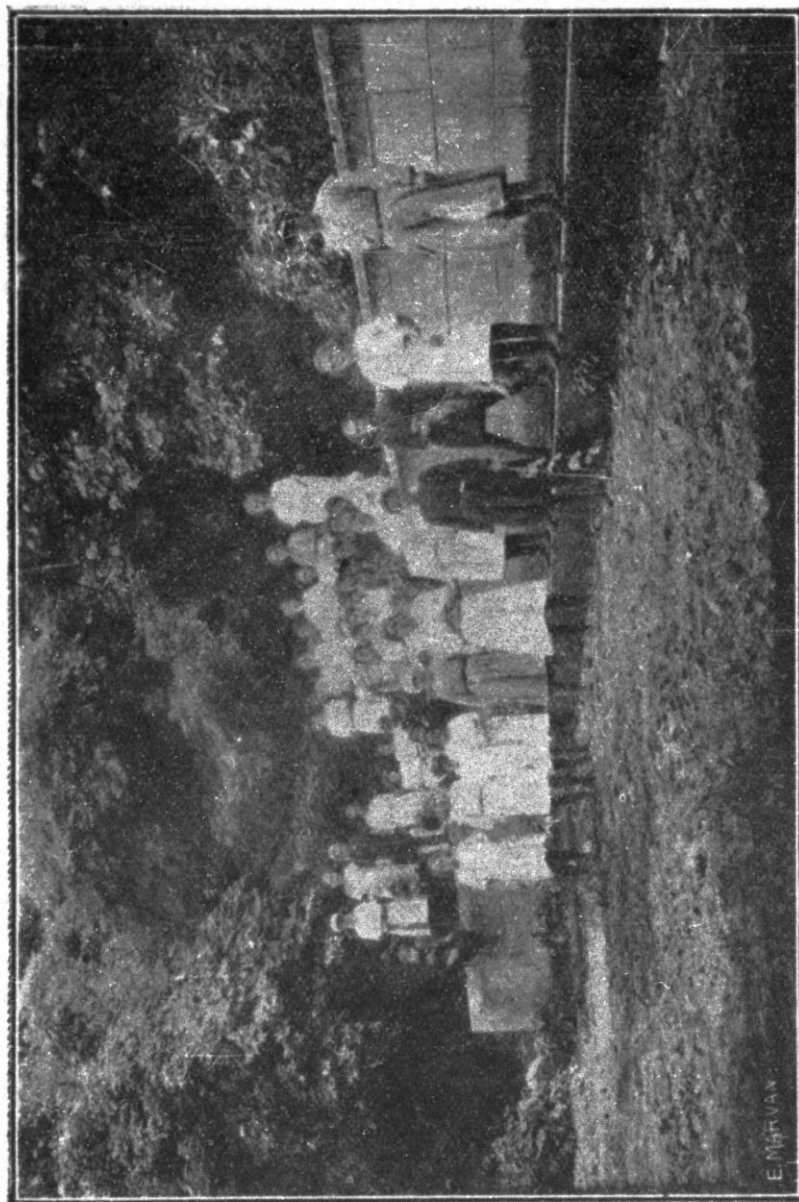
Profesor la liceul „Mircea cel Bătrân”

Iată și raportul înaintat de d-l C. Lazarescu, președintele comisiei, ministerului după sfârșirea examenului.

Domnule Ministru,

Prin ordinul telegrafic No. 85934919, ați binevoit să mă însărcinați cu alcătuirea și prezidarea comisiei pentru examenul elevilor pregătiți în particular în comuna Adamclisi jud. Constanța. Din lucrările comisiei înaintate cu raportul nostru No. 347/919, veți binevoi a vedea admirabilele rezultate ale muncii desfășurate în acest curs preparator, al cărui întemeietor și suflet e d-l J. Dinu administratorul plășii Traian, licențiat în drept și teologie.

Este o inițiativă generoasă, o operă cu adevărat patriotică și care dacă s'ar fi generalizat, ar fi dat culturii românești o mulțime de forțe, care acum îngroașe întunericul satelor dobrogene. Într-o vreme când lipsa de căi de co-

E. Mărtvan

FĂNTĂNA „M. EMINESCUJ” ÎN PĂDUREA „M. EMINESCU” (LÂNGĂ COM. CUZGUN)

municație, de mijloace materiale, de gazde, lipsa unui liceu de fete și lipsa de locuri în liceul de băieți, împiedicau pe dobrogeni să-și aducă la Constanța copiii și copilele cari să încapă sau să urmeze cursurile la școala secundară. D-l I. Dinu a înființat, în Adamclisi, acest curs de pregătire pentru cl. I de liceu. Cu osteneți și sacrificiu, pe care Onor. Minister este în măsură să le aprecieze mai bine ca oricine. D-sa a pus elevilor la îndemână tot ce era absolut indispensabil: material și mobilier didactic, sală de clasă, de lectură, de cor și de muzică instrumentală, aparate gimnastice, 5 ha. de teren pe care elevii au cultivat porumb și mai presus de toate un curs de pregătire pentru cl. I de liceu.

Pentru această muncă și-a asociat pe d-l A Nițescu, care a predat 113 ore și pe preotul Preoteșcu, care a predat 107 ore. D-l Dinu a predat în tot 410 ore de curs.

Societatea română pentru ajutorul copiilor săraci și societatea crucii roșii americane au dat elevilor și elevelor îmbrăcăminte, încălțăminte și hrană. Deși au frecventat cursurile 24 elevi și eleve, totuși dintr'un rar și delicat scrupul de conștiință d-l Dinu, n'a cerut înscrierea la examen decât a celor 15 pe care d-sa îi socotea și cari au dat de fapt dovada că și-au însușit pe deplin cunoștințele cerute de programa analitică pentru cl. I. Cursurile începute la 11 Martie, s'au terminat în ziua de 10 August printr'o serbare școlară. S'a putut vedea de asistenți că acești copii și copile de săteni, au și inima înțelegătoare pentru sentimente mai presus de vârsta și mediul lor.

Îndeplinindu-mi datoria de a semnala autorităților superioare școlare, cele constatate

în comuna Adamclisi, sunt fericit d-le Minis-
tru ca prin aceasta sunt pus în situația de a
cinsti o inițiativa, care prin ea însași este
vrednica de orice laudă și mai presus de toată
cinstea.

Director (ss) Lăzărescu

Rezultatele pozitive obținute au fost un în-
demn ca inițiativa să se lărgiască și promi-
siunea sprijinului prefectorial un motiv de
convingere că ea va merge spre progres.

Cu 1 Octombrie 1919, s'a amenajat încă o
sala de clasa și-a luat ființa și-un internat.
Cursul de preparație începea să devină gim-
naziu. Numărul promoțiilor în clasa II se
mărise cu înscrieri noi și clasa I era inun-
data de copii satelor desmetecite.

Acum au început a fi supuși elevii la taxe
școlare de cari nici vorba nu era pe vremea...
cursului de preparație. Ele satisfăceau îmbog-
ățirea mobilierului, a materialului școlar,
chiriilor, combustibilului și'n infimă parte plata
profesorilor. Toate încasarile se făceau de-o
Societate Culturală „Traian“ despre care se
va vorbi la finele broșurii.

Numărul profesorilor s'a mărit cu studentul
distins—acum răposat—Const. Gh. Preoteșcu,
d-ra Marg. Teodorescu, d-na Pompilia Pe-
trescu și d-nii M. Bojneanu și Vlad Ionescu,

Comisia examinatoare, presidata de data
aceasta de noul director al liceului d-l Gh.
Coriolan, a promovat 54 din 55 de mici țar-
ani-- prezentați în două clase. Gimnaziul a-
bia în formație nu găsisse de bine să prezinte
comisiei și elementele ce le considera slab
pregătite -- încât școala înnumăra un repetent,

la sfârșitul celui de al doilea an al său de funcționare.

* *

În Octombrie 1920, când gimnaziul avea trei clase, s'a amenajat al treilea salon, o cancelarie și s'a pus începutul unei biblioteci.

Aparatele de gimnastica s'au completat și gradina de vis-a-vis de școala s'a pus la îndemâna elevilor pentru jocuri și pimbări.

Numărul profesorilor a fost marit cu institutorii Maria Batozii și Vasile Paximade, om de cultura vastă, dar care n'a putut rămâne decât până 'n Decembrie.

D-l N. Negulescu, fara a mai fi în capul trebilor publice ale județului a continuat totuși a sprijini școala și-a lumina cu sfaturi și îndemnuri conducătorii ei.

Din 9 elevi ai clasei III, 6 au preparat — în cursul anului și materia clasei IV; încât, după examenul din Iunie în Adamclisi, presidat de d-l Gh. Coriolan, în Septembrie 1921 gimnaziul ce 'ncepuse ca curs de preparare în Martie 1919 avea 6 absolvenți cu diplomă de capacitate ai cursului inferior.

Două au trecut în cursul superior comercial (un elev și-o eleva); două în cursul superior liceal real (un elev și o eleva); o eleva la școala Centrală și alta la școala Normală.

* *

Până la 1 Sept. 1921, o singură autoritate superioară școlară a vizitat Adamclisi: d-l inspector al învățământului primar Gheorghiu — prin delegație — d-sa a făcut o elogioasă dare de seamă ministerului.

TABLOU de absolvenții pe anii ai școlii

Numele și Pronumele	Domiciliul	Profesia părinților	Școala la care au trecut
Dobrescu Virginia	Kioseler	cârciumar	Liceu băieți real; particulară
Mitache Vasilica	Tekekioiu	băcan	Șc. Normală
Reiman Pamfilia	Dobromir	pr. de moară	Șc. Centrală
Zavergiu Virginia	Oltina	manufactură	Șc. Comercială
Dumitrescu Const.	Tekekioiu	cârciumar	Șc. Comercială
Facredin Omer	Medgeđiă	negustor	Liceu real; particular

Singura promoție de absolvenți dela înființare (1919). Au luat diploma de capacitate în urma examenelor din Sept. 1921 (două clase într'un an).

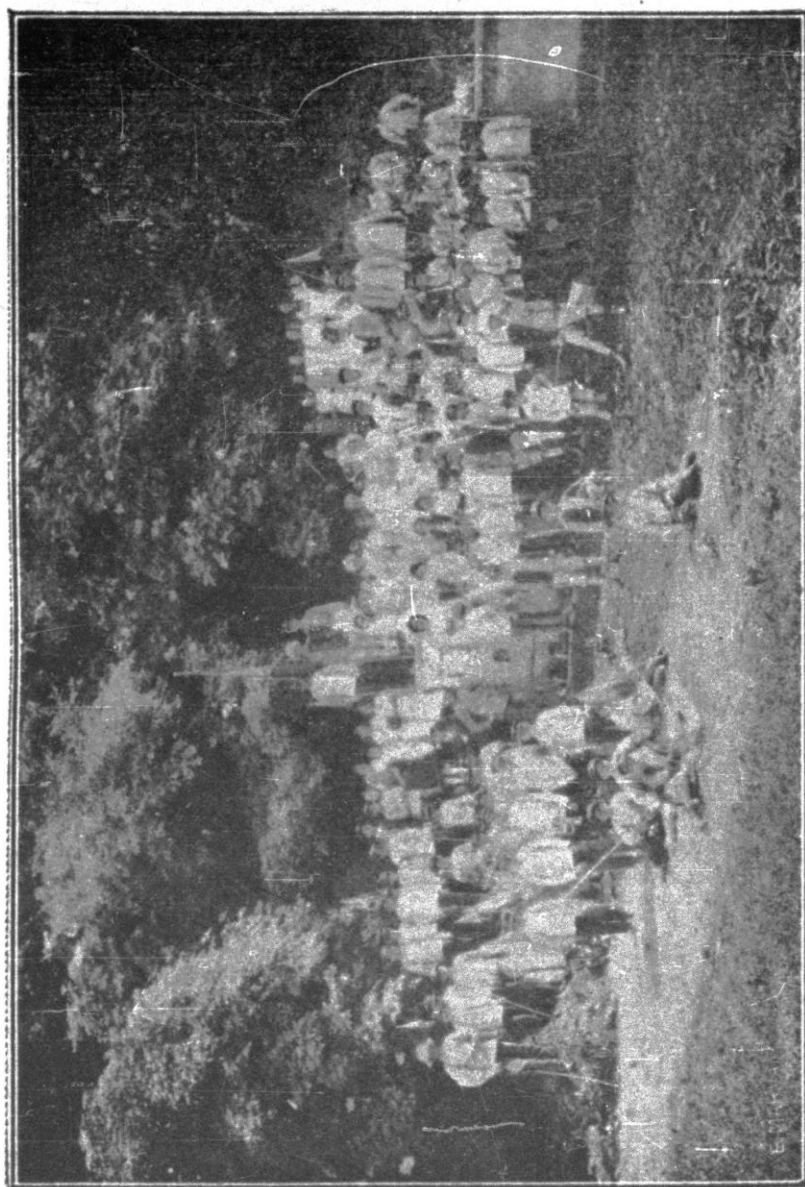
Anul școlar 1921-22

— Cronica —

Școala a nceput să funcționeze cu trei clase ; s'a renunțat la 'nființarea clasei IV din cauza numărului mic de elevi--parte din clasa III trecură două clase într'un an -- și din cauza lipsei unui personal îndestulător.

Cursurile s'au deschis în ziua de trei Octombrie. Internatele de fete și băieți, cari cer un buget prea mare, contribuiseră la această amânare ; ordinele erau pentru 1 Septembrie.

În programul mai încărcat însă, o activitate mai devotată din partea pedanților și

ELEVII IN EXCURSIUNE

sărguința elevilor au făcut ca materia să fie trecută potrivit cerințelor și vacanța Crăciunului să se poată da la timp.

Prietenul instituției nu uitase opera la înfăptuirea cărei contribuise și la dezvoltarea căreia--ca prefect--ajutase.

D-l N. Negulescu a isbutit să convingă pe d-l director general al învățământului C. Kirilescu și pe d-l inspector Alesseanu să viziteze gimnaziul.

În ziua de 26 Octobre un automobil aducea bucuria unei vii vite așa de însemnate, nădejdea unei schimbări în situația școlii și imboldul--pentru profesori și elevi--unui devotament și mai viu în munca de învățatori și învățacei.

Domnii director, inspector și profesor însoțitor N. Negulescu au vizitat localul -- au cercetat biblioteca--au asistat la cursurile de dimineață și la ansamblul de muzică -- gimnastică de după prânz.

În clasa I s'a predat la Istorie „Urmașii lui Cyrus“ de d-ra Paulina Dinu ; în cl. II la Botanică. „Cum se hrănesc plantele“ de Pr. Gh. Preoteșcu și în clasa III la Limba Latină „magister et discipuli“ de d-l I. Dinu.

Iată procesul verbal ce s'a făcut cu această însemnată inspecție :

PROCES-VERBAL

Localul are sălile cu cubajul necesar pentru numărul de elevi din fie care clasă ; planul localului a fost trimis la Minister spre aprobare și nu s'a primit încă înapoi [of. te-meial No. 52646, 920]. Școala are un foarte bogat material didactic, compus din hărți și tabele geografice și istorice și instrumente pentru construcții grafice geometrice ; dea-

semeni are o bibliotecă de 2000 de volume, care poate fi utilizată cu folos atât de profesori cât și de elevi ; ceea ce se și face, după cât se vede din registrul de cititori ai ei.

Lecțiile se fac de următorul personal didactic : J. Dinu, Ecateriana Pretorian, C. Ionescu, Paulina Dinu, Zoe Marinescu, Pompilia Banciu-Petrescu și Pr. Gh. Preoteșcu. Trei licențiați ; restul cu școale speciale. Direcția de studii o are d-l J. Dinu.

Am asistat la lecții și am cercetat rezultatele activității școlii în trecuții ani școlari ; din aceasta rezulta că profesorii își îndeplinesc mai mult de cât cu conștiințiozitate, cu devotament inimos datoria ; iar educația elevilor se resimte în modul cel mai fericit de această activitate.

Fiindcă în această localitate s'au găsit așa devotamente sunt de părere să se aprobe de minister în întregime lista persoanelor recomandate ca profesori, lista vizată de subsemnatul.

Propun de asemeni să se aprobe orariul, vizat de subsemnatul :

Școala are și internate, separat unul pentru elevi și altul pentru eleve ; localurile acelor internate așteaptă aprobarea Ministerului, fiind trimise planurile lor încă din 1920 [of. teneiul No 52649/920].

Am vizitat localurile și am văzut că cea mai deplină curățenie domnește în ambele localuri, cari au și cubajul necesar pentru numărul de paturi ce se găsesc în fiecare dormitor.

În genere activitatea atât didactică cât și educativă acestei școlii arată ce poate să facă inițiativa unui om de inimă, D-l Jean

Dinu, care a reușit ca într'un centru rural departat de marile cai de comunicație de-a strâns pentru a da o instrucție solidă și o educație aleasă la 168 de elevi anul acesta, la mai mulți în viitor.

Curând va reuși să realizeze și clădirea unui local propriu de școală, pentru care societatea culturală Traian, al cărei suflet este, are deja strâns un fond de 200000 lei.

Inspectori generali școlari } M. Alesseanu
Kiriteșcu

La sfârșitul anului s'a organizat o expoziție regională de lucru, la care a contribuit și gimnaziul cum și școlile primare din plasă. Au fost premii atât pentru persoanele particulare, cari-au expus cât și pe pentru dirigenții de școli primare și elevele gimnaziului.

Câteva tablouri în aquarele și glastre cu flori artificiale făcute de elevii gimnaziști formau o altă sală de expoziție.

D-l Lupu Antonescu, inspector școlar și d-l prefect N. Negulescu au reținut obiecte lucrate de eleve. Pentru anul școlar în curs, școala a primit numeroase comenzi.

Iată procesul verbal dresat de d-l inspector general Lupu Antonescu:

5 Iunie 1922.

Am asistat azi la sărbătorirea eroilor. Spectacolul a fost impunător și prin el însuși și prin contribuția adusă de școlile din localitate și de aiurea. Meritul întreg revine, după mărturia tuturilor, c-lui Dinu, directorul gimnaziului mixt din localitate.

A fost și o expoziție de lucru manual, de asemeni caete scrise, colecțiuni de erbare etc. Totul foarte reușit.

Am plecat mulțumit și încrezător în puterea de cultură a acestei părți de Țară, prin școală și acțiunea particulară.

(ss) Lupu Antonescu, inspec. general școlar

(ss) Prefect, N. Negulescu

Profesorii

Titlurile — distincțiile — activitățile extra școlare

Preotul Gh. Preoteșcu — Seminarist. Distins cu „Răsplata muncii pentru biserică“; „Răsplata muncii pentru învățământ“; „Serviciul Credincios“ etc.

Unul dintre cele mai de seamă elemente ale clerului dobrogean. Vechime în învățământul secundar: $\frac{1}{2}$ ani.

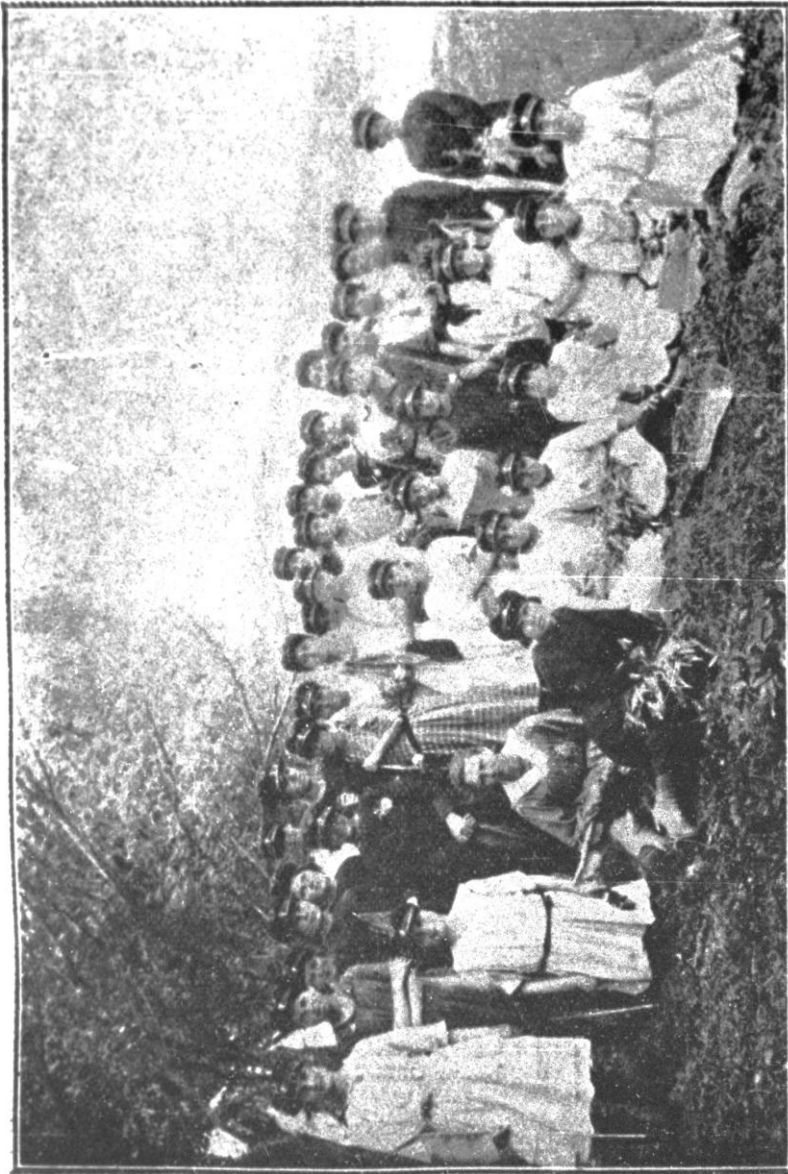
D-ra Ecaterina Pretorian — Licențiată în științe fizico-chimice și absolventă a Seminarului Pedagogic. Fostă profesoara la gimnaziul din Oltenița. Vechime în învățământul secundar 1 an.

D-ra Paulina Dinu — Absolventă cu diplomă a Șc. Normale din Constanta și a liceului inferior de băieți. Vechime în învățământul secundar: 2 ani.

D-na Pompilia Petrescu — Absolventă a secției de menaj dela Klosterschule-Sibiu Cunoșcătoare a limbii Germane. Vechime în învățământul secundar: 3 ani.

D-na Zoe Marinescu — Învățătoare. Vechime în învățământul secundar: 2 an.

D-l Const. Ionescu — Licențiat în Drept și absolvent al facultății de litere din Iași.

ELEVII IN EXCURSIUNE

Distins cu decorații de războiu. Vechime în învățământul secundar: 1 an.

- J. *Dinu* — Licențiat în Teologie și Drept; abs. al facult. de litere și Sem. Ped. Universitar din București. Distins cu „Rasplata muncii pentru învățământ“ clasa I și cu „Rasplata muncii pentru biserică“. Vechime în învățământul secundar: 7 ani.

Profesori Decedați

Alexandru Nițescu — Născut în Moldova unde-a făcut și Școala Normală, s'a dedicat carierei didactice în sudul Basarabiei de unde, prin schimbările teritoriale provocate de războiul pentru independență, a trecut în Dobrogea.

Legat prin căsătorie de pământul dobrogean, își pusese toată priceperea și toată râvna luminării marilor masse.

A fost dintre inițiatorii înființării Gimnaziului și-a predat matematicile până la 25 Noembrie 1919 când a decedat, din cauza bătrânețelor și-a unei vieți mizere în timpul refugiului.

Alexandru Nițescu era bun și bând, vesel și glumeț. Batrânul veșnic tânăr, era obiectul de atenție al colegilor dela Gimnaziu și cea mai dragă figură elevilor. Adesea lua masa la internat între „dragii“ lui școlari pe cari-i sfătuia și-i îndemna, îi muștra părintește și-i împăca când „note rele“ sau măsuri de-ale Direcției îi indispuceau... Plâns de comună și împrejurimi, de profesori și elevi „Moș Nițescu“ a rămas în inimile tuturor icona Sufletului curat, lipsit de combinații și demn de-a fi luat ca pilă.

Constantin Gh. Preoteșcu — Ne-a părăsit pentru totdeauna, unul dintre cele mai de valoare elemente ale tineretului dobrogean ce se ridică. Costică Preoteșcu, absolvent al Seminarului „Veniamin” din Iași și student al facultăților de Teologie și Drept, era nu numai mângâierea unor părinți ce vedeau în el nădejdea zilelor lor de bătrânețe, nu numai nădejdea Gimnaziului de-a avea un stâlp puternic și permanent și — pentru cine-l cunoștea — omul care-ar fi însemnat mult în dezvoltarea culturală a acestui județ și a acestei provincii.

De-o inteligență fără multe asemănări cu un spirit pătrunzător și-o energie rară, cel mai tânăr profesor ce-l avea gimnaziul, era fala și mândria lui.

A predat Matematicile. Copiii au pierdut cu el pe profesorul iscusit și prietenul bun; părinții nădejdea și școala ce putea pierde mai mult.

Peste mormântul rece, un monument funerar ridicat în urmă cu câteva luni după moarte, reprezintă în simbolicele sale tăeturi, răpirea celei mai de seamă mlădițe din trunchiul rămas continuu fără mângâiere. S'a stins în ziua de 12 Decembrie 1920.

Vlad Ionescu — Mort în spitalul din Constanța într-o dimineață de Decembrie din cauza unei boale necruțătoare. Din Hușii Moldovei, Vlad „luase post” în Cadri-later ca de-acolo să treacă la Marleanu, Cuzgun și mai apoi Adamclisi. Era un învățator de merit, o fire sensibilă și-un muzicant delicat.

Elevii așteptau ora lui cu mult drag

și nerăbdare, căci le făcea nu numai lecția obligată de regulament ci adevărata educație.

Nu vom uita corul ce izbutise să-l formeze Gimnaziului și nici conferințele ce le susținea la șezători.

La orice manifestare culturală, Vlad Ionescu era cu trup și suflet. Idealismul îi era încă cel de pe băncile școlii și entuziasmul pentru „trezirea marilor masse“ nu-i scăzuse.

Un prieten bun și-un tovarăș vrednic au pierdut profesorii gimnaziului cu el, un frate iubitor elevii, un soț ideal nemângaiata-i soție, un tată iubitor m cuțu-i ramas orfan și un factor de valoare societatea.

Repartiția

orelor corpului didactic

D-na Zoe Marinescu : Lucrul cl. I 2 ore, cl. II 2 ore, cl. III 2 ore. În total 6 ore săptămânal.

D-na Pompila Petrescu : Menajul cl. I 1 oră, cl. II 1 oră, cl. III 1 oră. Caligrafia cl. I 2 ore, cl. II 1 oră. În total 6 ore săptămânal.

D-ra Paulina Dinu : Geografia cl. I 3 ore, cl. II 3 ore, cl. III 2 ore; Istoria cl. I 3 ore; Muzica cl. I 2 ore, cl. II 2 ore. În total 15 ore săptămânal.

D-ra Ecat. Pretorian : Matematici cl. I 4 ore, cl. II 3 ore, cl. III 3 ore; Fizica cl. III 3 ore; L. franceză cl. II 3 ore, cl. III 3 ore; Desenul cl. I 2 ore, cl. II 2 ore, cl. III 2 ore. În total 25 ore săptămânal. [Matem. și L. fr. la cl. II dela Februarie].

Const. Ionescu : L. franceză cl. II 3 ore ;
Matematici cl. II 3 ore. In total 6 ore saptă-
mânal [până la Februarie].

Pr. Gh. Preoteșcu : Religia cl. I 2 ore,
cl. II 2 ore, cl. III 2 ore ; St. Naturale cl. I
3 ore, cl. II 3 ore. In total 12 ore săptămânal.

I. Dinu : L. română cl. I 3 ore, cl. II 3
ore, cl. III 3 ore ; L. franceză cl. I 3 ore,
L. germană cl. II 3 ore, cl. III 3 ore ; L. latină
cl. III 3 ore ; Istoria cl. II 3 ore, cl. III 3 ore ;
Muzica cl. III 2 ore ; Gimnastica cl. I 2 ore,
cl. II 2 ore, cl. III 2 ore ; Ansamblu de mu-
zică 2 ore ; Ansamblu de gimnastică 2 ore ;
Reviste-educație cl. III 2 ore. In total 41 ore
săptămânal.

Științi diverse

Comitetul școlar, format conform legii și
aprobat de minister a rămas să funcționeze
cu 1 Sept. 1922—din cauza formării lui tar-
dive. „Societatea Culturală Traian“, care a-
vea administrarea materială a școlii, își avea
bugetul format pe un întreg an școlar ; — în
cât, cu toată situația nouă ce s'a creiat gim-
naziului prin resunoașterea lui ca școală de
stat cu comitet, situația materială a ramas,
până la noul an școlar, cea anterioară și ad-
ministrarea ei în mâinile Comitetului Societății.

* * *

Clasele au fost toate în sarcina Societății
și catedrele platite de ea. Ministerul n'a spri-
jinit Societatea Culturală sau școala cu nimic.
Nici nu s'au făcut interveniri în acest scop—
cu toate dificultățile materiale prin cari s'a
trecut. In capitolul în care se va vorbi des-
pre «Societatea Culturală Traian», se va ve-

ECHIPA DE FOOT-BALL a cursului inferior dela Liceul „Mircea cel Bătrân (din Constanța,) care a obținut statueta „DIANA“ la concursul inter-scolar Dobrogean din Adamclisi (5 Junie 1922)

dea modul creierii fondurilor și întrebuințarea lor.

* * *

În afară de personalul de control și diverse persoane de marcă din Constanța — vizite importante au fost ale profesorului *Giuseppe Lugli* dela Universitatea din Roma — care a rămas mulțumit de felul cum s'au prezentat elevii și uimit de-a vedea o școală secundară într'un sat de 180 familii, ministrul Franței *Deschener*, d-l Dinu Brătianu, foștii miniștri Alex. Marghiloman, I. Mihalache și I. Cămărășescu etc.

* * *

Biblioteca încă în formație, 'numără aproape 2000 volume-broșuri, între cari intră „Illustration“ — «Les Annales» — „Revue de deux mondes“ și alte reviste românești și streine.

Mobilierul e cel mai strict necesar unei funcționări normale; iar materialul școlar geografic și științific îndeștulator unui învățământ în bune condiții pedagogice.

Câteva animale și pasari împăiate formează începutul unui muzău zoologic, ce probabil se va îmbogăți în timpul cel mai scurt — data fiind râvna ce se pune de tot personalul didactic și concursul nelimitat al d-lui prefect N. Negulescu.

Câmpul, pădurea, văile, dealurile, toate accidentele de teren, Tropaeum Traian, Civitas Tropaei, satele dimprejur, Dunărea de la câți-va kilometri cu bălțile ei, cerul înstelat de noapte și tot ce natura pune sub ochi în cele patru anotimpuri ale unui an, formează totdeauna mijloace de învățământ ale discipolilor fii de țărani.

Încât în privința materialului necesar unui învățământ intuitiv, școala secundară rurală nu va avea niciodată a se plânge.

**

Activitatea educativă

SERBĂRI

S'au dat regulat în mai toate localitățile principale ale plășii Traian Ele s'au făcut fără taxe de intrare fiind produse în mijlocul piețelor comunale, în plin aer și'n asistența publică generală.

Scopul unor astfel de serbări n'a avut nimic mercantil; era doar de-a distra totodată pe elevi și pe săteni și de-a desvolta interesul către școală al masselor ignorante și uneori ignorate.

Reuși a lor a fost întotdeauna mai presus de așteptările noastre. Bucuria părinților de lângă țărână de-a-și vedea copiii producându-se'n admirația și entuziasmul conșătenilor lor producea adesea înduioșare; iar aplausele mulțimii prvoceau emulație și îndemn.

Câștigau totodata satele și școala. În afară de 20 instrumente, a contribuit întotdeauna la stârnirea entuziasmului public și-a dat un fast deosebit manifestărilor.

Producțiunile obișnuite erau piese din Alexandri, monologuri, versuri din poezii de seamă, coruri pe trei și patru voci, exerciții gimnastice în cadența muzicii și jocuri naționale ca „Banul Mărăcine“, „Alunelul“, „Lugoșana“, „Tărășelul“, etc. etc.

Unul dintre elevii ultimei clase arăta de

obiceiul importanța serbărilor și foloasele învățaturii.

O șezătoare s'a ținut în comuna Baeramedede. În localul gimnaziului ele au fost mai în fiecare ajun de sărbătoare. Organizate de elevi, ele comemorau fie evenimente însemnate din istoria țării, fie figuri din trecutul nostru literar.

Manifestări organizate'n stil mare au fost două : comemorarea eroilor plășii, în ziua de 5 Iunie și cununia a 70 perechi de concubini și săvârșirea a 10 botezuri în pădurea „Mihail Eminescu“, din marginea orașelului apropiat *Guzgun*.

Iată cum le'nfățișează ziarele constănțene :

Aniversarea dela Adamclisi

Comemorarea Eroilor din plasa Traian s'a făcut și anul acesta, din inițiativa și sub îngrijirea directorului gimnaziului cu o deosebită și impunătoare solemnitate.

În dimineața zilei de 5 c., lovituri de tun au dat semnalul începerei slujbei religioase, care s'a oficiat în biserica satului de un sobor de opt preoți. Au luat parte : domnii Lupu Antonescu, inspector general al învățământului secundar, delegat din partea Ministerului Instrucțiunii, N. Negulescu, prefectul județului, Colonel Vera și alți domni ofițeri, președinții comisiunilor interimare și notarii plășii, câte o delegație de demobilizații din fiecare sat, văduvele de război din plasă și o mulțime de învățatori din Constanța și împrejurimi.

Corul gimnaziului din Adamclisi a dat răspunsurile leturgice.

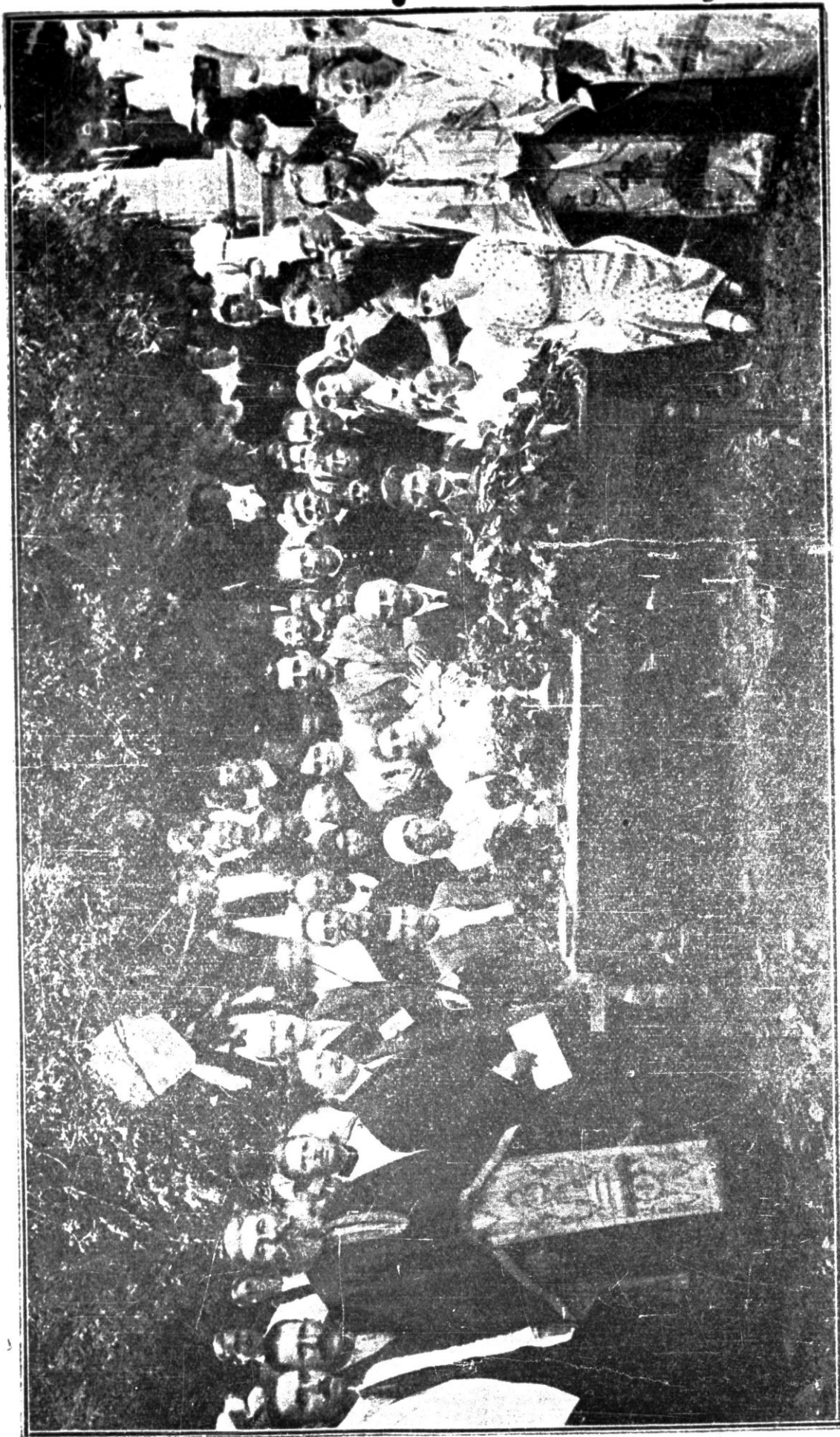
La orele 10 jum. a avut loc procesiunea, cu icoane și drapele, la Monumentul Eroilor, ridicat din contribuția locuitorilor plășii și inaugurat anul trecut.

După oficierea parastasului, pomenirea Eroilor s'a făcut în sunetul clopotelor bisericilor din Adamclisi și Keremcuius, al fanfarei gimnaziului și'n lovituri de tun și arme.

După terminarea serviciului religios, pe o tribună improvizată în fața monumentului, a luat cuvântul d. Colonel Vera, care, după ce a arătat însemnătatea zilei, a distribuit decorații milițienilor din comunele plășii.

D. Vasile Helgiu, institutor, fost revizor școlar, urmând, a descris toată epopeea acestei zile sfinte ; după d-sa d Ion Drăgușin, învățator din Vlahchioi, stăruie asupra datoriei ce avem față de ceilalți morți, ale căror oseminte stau încă împrăștiate ; al patrulea, d. Const. N. Sarry după ce arată elocvența monumentelor și relevă simțul de datorie și de dragoste de țară a Dobrogeenilor, se întreabă ce au făcut guvernanții pentru ei, și cel din urmă d. N. Negulescu, prefectul județului, care după ce face elogiul eroilor, ce nu trebuesc plânși, răspunzând d. Srary recunoaște dreptatea plângerilor d-sale, justificate însă de marile nevoi ale neamului și de tot așa de marile goluri din visteria publică.

A urmat revista primită de d. prefect al județului și d. Colonel Vera. Au defilat, în sunetele fanfarei gimnaziului, mai întâi elevii și elevele celor 44 școli primare din plasă, apoi școala primară din Ghiuvenlia, cercetașii elevi ai liceului „Mircea cel Bătrân“ din Constanța, echipele liceului din Silistra și a Seminarului musulman din Medgidia și în sfâr-

Cununa a 70 perceli și lotul a 10 copii în pădurea „M. Eminescu” — August 1922

șit elevii și elevele Gimnaziului mixt din localitate. Au urmat demobilizații, un grup de călușari, un mare convoi de călăreți flăcăi din plasă și apoi trupele militare sub comanda d-lui Maior Cernat, compuse dintr'o companie de pioneri și o baterie de artilerie din Medgidia.

La ora 1 a avut loc un prasnici în localul școlii, la care au luat parte oficialitățile și invitații. Au tostat d-nii ; Negulescu pentru Familia Regală, d. Rusu-Beilic pentru d. Negulescu, Drăgulin-Vlahchior pentru reprezentantul Ministerului instrucțiunii, Pr. Vasilescu-Guzgun pentru armată, Colonel Vera pentru Patrie, Const. Sarry pentru d. Dinu, care la rândul-i mulțumește tuturor, după care se ridică d. Lupu Antonescu spre a răspunde oratorilor precedenți. Cel din urmă a tostat d. Arsenescu, directorul seminarului musulman din Medgidia, pentru unitatea sufletească a României Mari.

Sătenii au luat o masă comună oferită de satele Adamclisi, Keremcuius și Urluie.

După amiază s'a vizitat expoziția de lucru dela gimnaziu și a urmat jocurile elevilor.

S'au acordat următoarele premii :

Cupa de aur pentru foot-baal a fost decernată liceului din Constanța.

Asvârlirea greutății : Pr. I. Vasilescu, Victor-Constanța, Pr. II Izet Alvaz - Medgidia.

Ridicarea greutății : Pr. I Ionașcu Traian-Adamclisi, Pr. II Sofiano Velizarie-Adamclisi, Pr. III Chiazim Seit Isleam-Medgidia.

Fugă-fond : Pr. I Vasilescu Victor-Constanța, Pr. II Talpac Constantin - Adamclisi, Pr. III Barbu Dumtru-Adamclisi.

Fuga-viteza : Pr. I Vasilescu Gh.-Sili-
stra, Pr. II Ionașcu-Traian-Adam Clisi.

Sarituri : Pr. I Vasilescu Victor-Con-
stanța, Pr. II Ionașcu Traian.

Lucru manual gimnaziu : Pr. I. Dancu
Steliana-Demircea, Pr. II Negrea Elena-Ol-
tina, Pr. III Cotrumba Elena-Cocargea.

Lucru manual cl. primare : Pr. I Vasiliu-
Mulciova, Pr. II Iacobescu-Adamclisi, Pr. III
Rusu-Beilic.

Costume naționale : Pr. I Ionescu-Ghiu-
venlia.

Juriul a fost compus din d. Negulescu,
președinte, d-ra Paulina Dinu, d-nii Petre
Papahagi, C. Arsenescu, I. Moruzov și Const.
Sarry, membri.

Reporter

Grandioasa festivitate dela Cuzgun

După cum am anunțat, una din cele mai
grandioase serbări a avut loc ieri, la Cuzgun,
cu ocazia desvelirei monumentului ridicat dea-
supra cișmelei din pădure, în memoria ma-
relui poet Mihail Eminescu, prin inspirația
directorului acestui ziar și pe urma muncii
neobosite a harnicului director al gimnaziului
din Adamclisi d. Jean Dinu, cu concursul d-lui
C. Ionișor, primarul comunei Cuzgun, al po-
lițaiului Gheorghe Ghițescu, a d-ilor Măgăr-
dici Iliescu, Tanase Hristu, etc., urbea Cuz-
gun a înscris cu data de Duminică 3 Sep-
tembrie 1922, una din cele mai nemuritoare
pagini în istoria Dobrogei, a cărei pildă am
fi fericiți să vedem că se repetă pretutindeni
la noi, unde morala, cinstea și omenia, sunt

singura chezașie a demnității și a mândriei dobrogene.

Următorii programului anunțat, dis-de-dimineata, oaspeți din toate satele din jur, în căruțe și pe jos, grabeau spre fermecatul Cuzgun, în poiana cișmelei unde 70 de cununii urmau să aibă loc într-o singură zi.

Mirajul acestui rar eveniment, umplea de o vădită curiozitate inimile tuturor.

Intre primii sosiți sunt preoții satelor din jur și S. Sa părintele protoereu al județului Protopopescu.

Încă dela intrarea în comună o veselă ceată de călăreți întâmpina veseli pe oaspeți agitând batiste, drapele nationale și întinzând tradiționala ploscă din care, după obicei, gustând închina nuutașii toți.

Intregul sat e gătit de sărbătoare — și în atmosfera aceasta senina și desfătătoare dintr'un sgomot vuitor de sirene, duduie de un uruit prelung și un nor de praf covârșitor, apar în raza dealului, deasupra satului, automobilele dela Constanța, aducând cu ele tot ce orașul are mai distins.

Urale și ovații nestârșite primesc pe noii oaspeți și, în căruțe împodobite cu verdeață luând loc miri și nuntași, lungul cortegiu se îndreaptă într'un alai demn de admirație spre cișmeaua din pădure.

Ochiul orașenesc, dornic de priveliști noi la cișmea e sedus cu totul de aspectul pitoresc cu cere natura a dăruit din atâta belșug acest fericit colț dobrogean.

La ora 10 precis, părintele protoereu Protopopescu, înconjurat de preoții plăși oficiază un serviciu divin în fața monumentului după care piatra comemorativă este stropită

cu aghiazmă, lasând să zâmbească în soare
generațiilor ce vin inscripția :

IN MEMORIA
LUI
MIHAIL EMINESCU

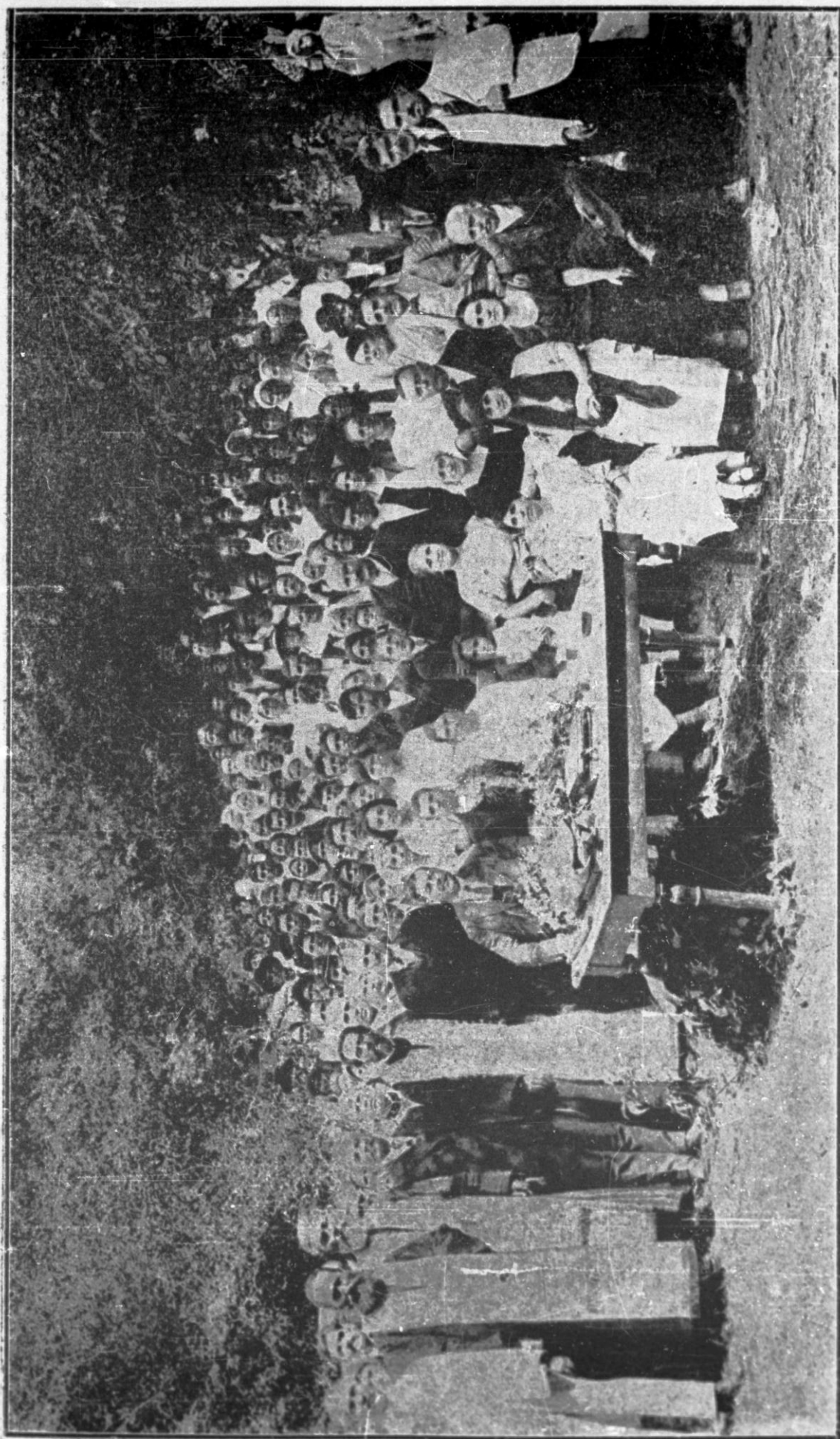
*Să-mi fie somnul lin
Si codrul aproape ...*

1922

După această solemnitate au urmat cununile.

A făcut în sânul populației o impresie din acelea cari rămân, faptul că grațioasele doamne constantene, dând importanța meritată actului dela Cuzgun, n'au pregetat să ostenească pentru a creștina perechile cari așteptau harul ceresc al cununiei, spre a se vedea trecute în rând cu lumea—cum ziceau chiar ei.

Nuni au fost d-na și d. prefect Negulescu, d-na și d. prim-procuror Ath. Dumitrescu, d-na și d. judecător Oprescu, mica d-ră Zizi Oprescu cu micul d. Negulescu, d-na și d. consilier al curții de apel Alecu Anastasiu, d-na și d. dr. Stoenescu, mica d-șoară Stoenescu, d-na și d. Grigore Ștefu, prefectul poliției, d-na și d. Caropol, d. Jean Dinu, d. Alecu Dan, directorul căminului studentesc constantean, d-șoara Marioara Dima, învățătoare, D-ra Paula Dinu, directorul ziarului „Dobrogea Jună”—reprezentat prin redactorul nostru Cruțiu Delasăliște și elevii Gimnaziului Adamclisi. Au urmat cununile în șir, parte din nași cununând de câte două și trei ori—și au rămas în urmă 24 de perechi, cari au fost cununate în numele d-lui Const. N. Sarry.

Vedere dela Serbările din pădurea „M. EMINESCU” — August 1922

Atât nunii cât și finii, oferindu-și obișnuita cinste, și-au făcut daruri reciproce reeșind dintr'însele măestria hărniciei mire-selor.

După terminarea cununiiilor, al căror „Isaia dântuește“ nu mai avea sfârșit — în cristalul limpede al apei dela cișmea au urmat botezurile, după cari s'a servit masa comună când a luat cuvântul preotul din Cuzgun, economul C. I. Vasilescu, toastând pentru nunii și tinerele perechi. Vorbește apoi d. Jean Dinu, amintind de frumoasa legendă a cișmelei și raspunde d. prefect Negulescu. Mai vorbesc d-nii învățător Rusu din Beilic, C. Ionișor, primarul Cuzgunului și redactorul nostru, după care d. prefect Negulescu aduce frumoase elogii presei locale.

Seria cuvântărilor încheiată, apare orfanul Manole Tănase—și pe urma unei gustate declamațiuni, d. prefect Negulescu înscrie prefectura de județ cu 1000 lei pentru a i se susține o bursă la gimnaziul din Adamclisi. Se asociază d. Caropol cu 500, d. prim-procuror cu 500, d. dr. Stoenescu cu 500 și d. Grigore Ștefu cu 500—d-nii prim-procuror și Caropol menținând subvenția de câte 500 lei până la terminarea liceului. Mai donează d-nii: Lazăr G. Lazăr 100, Ana Negulescu 100, Eleonora Dumitrescu 40, Anastasiu 120, dr. Stoenescu 40, Gr. Ștefu 40, judecător Opreșcu 100, medic veterinar Corlan 100, Vasilescu 40, fotografii Vârlan, Boris, Ivanovici și Fulger câte 20 lei și „Dobrogea Jună“ 100 lei pentru îmbrăcăminte.

Serbarea a urmat până spre seară, în frumoasele hore din poiană, la cari au luat loc nunii și finii într'o atmosferă din cele mai

plăcute—și s'a sfârșit prin vizitarea peșterii Sf. Andrei, din inima pădurei, după care, orașeni și săteni ca și nuni și fini, s'au despărțit ducând cu dânșii sentimente spre a căror lățire îmbine tot mai mult, pe toți fiii Dobrogei, atât dela sate cât și dela orașe.

Concursuri

Reporter

În afară de cele sportive interșcolare dobrogene dela 15 Iunie, Direcția a organizat adesea concursuri de sport între elevii săi. Premiile erau rechizite școlare sau decorații, cari se păstrau atâta vreme cât premiții nu erau întrecuți de colegii lor.

După excursiune se dădeau compozițiuni, având de subiect descrierea lor și se premiau cele mai reușite.

* * *

La concursurile organizate de „Tinerimea Română” în București—la Maiu-Iunie — gimnaziul a avut mulțumirea de a-i fi fost premiați elevii: Dinu Maria din cl. II cu „*premiul I*”; Ionița Constanța din cl. II și Dragoș Petre din cl. III cu «*mențiune*».

Excursiuni

Au fost foarte dese. Numai timpul nefavorabil le împiedeca în zile de Duminici sau sărbători; altfel mulțimea studioasă cerea vizitarea împrejurimilor sau a satelor vecine cu aceiaș hotărâre cu care se cerea odinioară „*panem et circenses*”.

O plăcere deosebită era pentru copii mersul în marș, cu fanfara înaintea și fiecare înarmat cu stegulețe ce încadrau drapelul școlii. Mersul lor era pitoresc și mișcător. Sătenii, dela copii la moșnegi, eșiau în drum spre a-i

SITUAȚIA

elevilor pe clase cu toate schimbările suferite până la 1 Octombrie 1922

CL. I

No. curent	Numele și Pronumele	Inscriși	Regulați	Neregulați	Retrași	Interni	Seminterni	Externi	Fii de plugari	Fii de negustori sau meseriași	Fii de funcționari	Promovați în lună	Corgenți	Repetenți în lună	Promovați la x. de corșenți	Repetenți la x. de corșenți
1	Andrescu Ștefana	1	1					1	1							
2	Bârbuc Marin	1	1												1	
3	Broască Marie	1	1													
4	Călinescu Z. Olimpia	1	1													
5	Cândea Maria	1	1													
6	Cojocaru Paraschiva	1	1													
7	Cotrumbă Chiriachița	1	1													
8	Dumitriu Sofia	1	1					1								
9	Gărciulescu Alex.	1	1							1						
10	Mitache Maria	1	1							1						
11	Mitrescu Angela	1	1								1					
12	Mocanu Tudora	1	1													
13	Enache M. Elena	1	1					1								
14	Oftineanu Marla	1	1													
15	Oncel Chiriachița	1	1													
16	Popeia Maria	1	1						1							1
	De reportat	16	16			13		3	11	2	3	9	7		5	2

No. curent	Numele și Pronumele	Inscriși	Regulați	Neregulați	Retrași	Interni	Semințarii	Externi	Fii de plugari	Fii negastori sau meseriași	Fii de funcționari	Promovați în lunile	Corienți	Repetenți în lunile	Promovați la 1 Octombrie	Repetenți la 1 Octombrie
17	Report	16	16	—	—	13	—	3	11	2	3	9	7	—	5	2
18	Reiman Carolina	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
19	Sariu Vasilica	1	1	—	—	1	—	1	1	1	—	1	—	—	1	—
20	Sterea Vasilica	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—
21	Tugui Gheorghe	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—
22	Anton Gheorghe	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1
23	Barbu Dumitru	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—
24	Bârzan Oprea	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—
25	Bancuță Ion	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—
26	Bancuță Dumitru	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—
27	Buzulică Gheorghe	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—
28	Caramuz Tănase	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—
29	Călin Mihail	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—
30	Ciucă Vasile	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—
31	Clinciu Ion	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—
32	Cojoc Ivan	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
33	Coman Anghel	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
34	Coman Gheorghe	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
35	Coman Ion	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
36	Datcu Gheorghe	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
37	Dinu Traian	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
37	Dobre N. Ioan	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—
	De reportat	37	37	—	—	28	—	9	23	7	7	22	15	1	11	3

No. cureți	Numele și Prenumele	I. scriși	Regulați	Neregulați	Retrași	Interni	Seminterni	Externi	Fii de plugari	Fii de negustori sau n. eseriși	Fii de funcționari	Promovați în lunie	Coristenți	Repetenți în lunie	Promovați la 1 Octombrie	Repetenți la 1 Octombrie
	Report	37	37	—	—	28	—	9	23	7	7	22	15	1	11	3
38	Dobrogeanu C-tin	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—
39	Drăstaru Ion	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
40	Dumitrescu Ion	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
41	Enache Vasile	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—
42	Ghibu Nicolae	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
43	Iacob Petru	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
44	Ivanciu Dan	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
45	Lumezeanu Ion	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
46	Mironescu Barbu	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
47	Olteanu Constantin	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
48	Popescu Andrei	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
49	Roșca Constantin	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
50	Sârbu Belizarie	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
51	Teodorescu Traian	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
52	Tită Ion	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
53	Titrea Gheorghe	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
54	Tugui Petre	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
55	Florian Panait	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
56	Stănică Mihail	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
57	Motolea Vasile	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
58	Vasilescu Ion	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
	Total	58	58	—	—	46	—	12	35	11	12	37	21	1	16	1

IV

CLASA II-a

No. curent	Numele și Pronumele	Inscriși	Regulați	Neregulați	Retrași	Interni	Seminterni	Externi	Fii de piugari	Fii de negustori sau meseriași	Fii de funcționari	Promovați	Corigenți	Rcpenți	Promovați la 1 Oct.	Repelenți la 1 Oct.
1	Barbu Alexandrina	1	1			1			1				1		1	
2	Bălănică Eugenia	1	1			1										
3	Bărsan Frusina	1	1			1			1							
4	Cojoc Gherghina	1	1			1			1							
5	Costea Efferpia	1	1			1			1							
6	Dinu Maria	1	1			1			1							
7	Dragu Maria	1	1			1			1							
8	Iliescu Maria	1	1			1			1							
9	Jonjă Constanța	1	1			1			1							
10	Ginglea Olimpia	1	1			1			1							
11	Mironescu Anastacia	1	1			1			1							
12	Nanu Paraschiva	1	1			1			1							
13	Rădulescu Elena	1	1			1			1							
14	Săceanu Efferpia	1	1			1			1							
15	Bădică Ion	1	1			1			1	1						
16	Bărsan Voicu	1	1			1			1							
17	Damian C-tin	1	1			1			1							
18	Dobre Niculae	1	1			1			1							
19	Ghiojdeanu Petre	1	1			1			1							
20	Ionașcu Traian	1	1			1			1							
	De reportat	20	20			19		1	12	2	6	14	6		5	1

admira și lacrimi de emoții cădeau din ochii tuturilor. Astfel de vizite erau necunoscute în lumea ignoranței dela 70—80 klm. de Constanța și amintirea lor a rămas neștersă.

S'au vizitat: Enigea, Mulciova, Iusufpunar, Ghiolpunar, Caraaci, Schender, Hairanchioiu, Keoseler, Becter, Bașpunar, Urluia Keremcuius, Tekeko u, Cuzgun, Demircea, Belic, Mârleanu, Oltina, Peștera, etc.—toate, sate în jurul Adamclisiului și făcând parte din plasa Traian.

Dacă dusul la aceste sate se făcea adesea pe jos—înapoiatul era cu căruțe, oferite de sătenii respectivi onorați de vizite și mulțumiți de producțiunile artistice gratuite ce li se ofereau de fiii și rudele lor.

În afară de excursiunile la Dobrici-Balcic și Silistra-Calărași-Ostrov, cea mai de seamă—din anul școlar de care ne ocupăm—a fost plimbarea Adamclisi-Oltina pe jos [30 klm.]; Oltina-Cernavoda cu vaporul; Cernavoda-Medgidia cu trenul și Medgidia-Adamclisi, cu furgoanele Reg. 25 artilerie, oferite de eminentul ofițer, d-l colonel Vera și ajutorul sau maiorul Vâlcu.

În drum s'au dat serbări la Cuzgun Belic-Oltina gratuit și la Medgidia, cu intrare, în folosul orfelinatului local.

Iată cum descriu elevii astfel de excursiuni:

Descrierea excursiunii la Mârleanu¹

Nu există nimic, care să distreze mai bine un elev, atât de curs primar cât și de curs secundar, ca excursiile.

1) Descrierea se predă cum a fost redactată de elevă — fără corecturi de fond sau primă.

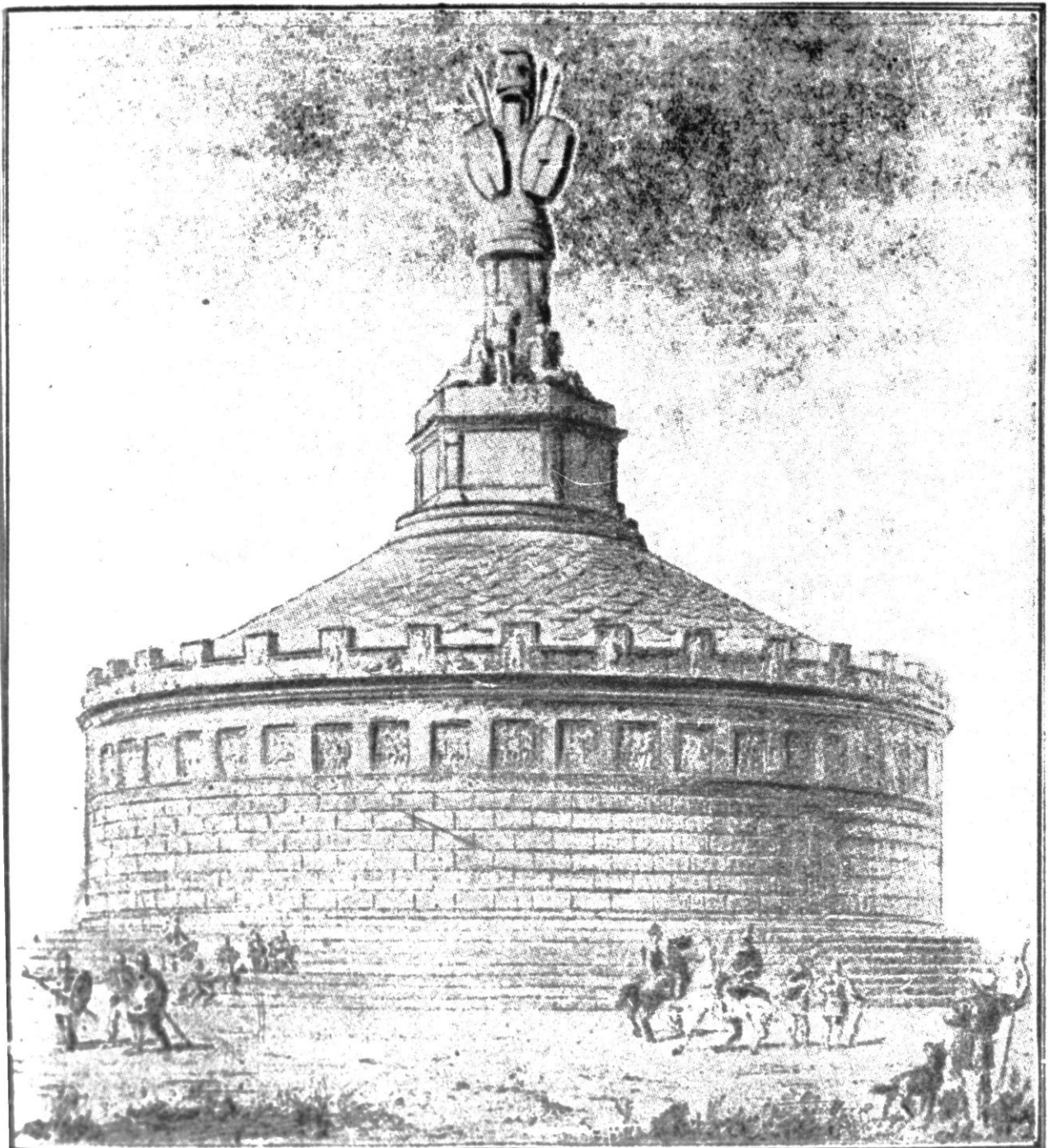
Așteptam cu mare nerăbdare sosirea primăverii, cu zâmbetul cel dulce al soarelui și cu roiul de păsărele, ce ne părăsiseră de cu toamnă! Ne găseam în plină vreme bună și excursii nu făcusem aproape de loc, în comparație cu anii trecuți, când — până pe vremea asta — cutreerasem toate satele și comunele învecinate.

Scopul Domnului Director fusese însă în binele nostru: să înverziască pădurile și câmpiile mai bine și tot odată să terminăm și noi lecțiile, ca mintea să ne fie mai liberă și noi mai fără grije.

În sfârșit, ni s'a promis o excursiune la Mărieanu: o comună situată pe malul Dunării. Aceasta s'a realizat în ziua de 1 Aprilie 1922. Înainte de plecare, ni s'a făcut lecții de la 8 — 10 de d-ra profesoara de științe. Mai nimeni n'asculta cu atenție... Prin mintea noastră apăreau priveliști și alergări în toate părțile... Îndata ce s'au terminat orele, am pornit la internat; ni s'a pregătit câte un pachet cu de-ale mâncării, ne-am luat uniforme de excursie și'n rând ca de obicei, cu fanfara, am eșit din sat — petrecuți de privirile curioase ale satenilor.

Eșiți la câmp, ne-am împrăștiat pe covorul verde, împestrit cu milioane de floricele, ce se 'ntindea sub bolta albastră a cerului. Soarele lucia cu blândețe, acoperindu-ne cu razele sale aurii și părănd a surâde și el de bucuria noastră. În rotam prin aerul îmbalsamat de mireme, cu curaj, luptând contra oboselei cu vlaga tinereții.

Locul către care mergeam era cam departe și n'aveam decât o căruța și-o șaretă pentru cei ce ar fi obosit prea tare.

„TROPAEUM TRAIAN“ acum 2000 ani

Formau «ambulanța» și nimeni nu se urcau întrânsele, ca să nu fie luat în râs... În data ce-am trecut satul Urluia, s'a desfășurat în față-ne o priveliște pitorească așa de încântătoare, că nu știam cum s'o mai admirăm.

Dealurile își ridicau jurîmprejur vârfurile mândre și maestoase. O stâncă, aruncată pe coastă, în jurul căreia păștea o turmă de oi, pe lângă care o mulțime de mielușei sburdau lucind ca niște luceferi, te făcea să-ți mai pierzi din drum admirând-o.

După o cale îndelungată, ajunserăm să urcăm un deal mare și lung cât o zi de post. Erau în stare să zicem că nu ne mai trebuie excursii... După mari greutăți, întâmpinate în timpul urcușului, eșirăm pe un platou pitoresc, rupți de oboseală și căzurăm ca niște păsări lovite de gloanțe în toate părțile pe sub copacii ale căror umbre erau încă sărace... Ne odihnim vre-o oră și jumătate, mâncărăm și pornim mai departe. Cu una cu alta, scurtarăm din drum. Când iată că după cotitura unei deal se zări o fântână !

Ce bucurie ! După cotitura unui alt deal se zări o pânză mare albastră : era balta, formată din revărsarea Dunării, pe malul căreia se afla chiar satul spre care mergeam. La apariția lui, oboseala ne dispăru ca prin farmec.

În preajma Mârleanului ne-am așezat în rând câte doi și fanfara a început să sune un marș eroic. Am fost întâmpinați de urările și cântecele elevilor de curs primar, și locuitori, ce ne așteptau cu o bucurie nespūsă. Pentru noi era o distracție, iar pentru cei ce ne întâmpinau învățatura și încurajare de a

mai trimit copiii din satul lor la carte... Pornim spre centrul satului, împreună cu toată mulțimea, spre a fi repartizați la gazde de autoritatea comunală. A doua zi, Duminică de dimineață, înainte de a suna gorniștii chemarea, s'a auzit clopotul bisericii.

Adunarea fiind la primărie, am mers de acolo la biserică unde am ascultat Sf. slujbă, ale cărei răspunsuri s'au dat de corul pe două voci al școlii primare, condusă de învățătorul «I. Nițulescu», pe care D-nul Director ni l'a recomandat ca unul dintre cei mai vrednici din plasa Traian. Aceasta o vedeam singuri, deoarece mai fusesem și'n alte sate și la nici o biserică n'auzisem cor de elevi ca aici.

După terminarea slujbei, am plecat la baltă unde ni se pregăt se mai multe bărci, pentru a face o plimbare pe apă. Urcați în bărci, am început să cântăm „Mult plutind pe valuri“... privind mulțimea ce rămânea pe țărm. Am plutit un kilometru și jumătate, până la la Dunăre. Acolo ne-am coborât din bărci, și urcându-ne deasupra unui deal mare, am admirat mai multe sate muntene.

Sub malul dealului de pe cari priviam, se află o scobitură despre care D-l Director ne-a spus că e istorică. acolo găseau adăposturi locuitorii satului Mârleanu în timpuri când erau atacați de Cerchezi. Primarul Tudor Stamat, care ne servia de călăuză, ne-a mai spus că acel loc poartă numele de «Laghița cu bordee».

Tot pe malul Dunării am mai vizitat rămășițele unei cetăți din timpul strămoșilor noștri romani.

După masă, s'a jucat la școala primară o

piesă de elevii noștri, spre a distra publicul ce ne urma la orice pas. După terminarea piesei, s'au jucat jocuri naționale, etc... Apoi pela orele patru, ne-am reîntors la Adamclisi, lăsând în urmă mulțumiri depline.

Intorși în 15 căruțe oferite de comună, ne-a prins în apropierea Adamclisiului o ploaie torențială, care cu toate conștințele ei - ne udase ciuciulete - ne-a făcut să ne dăm jos și să parcugem trei kilometri, apostolește, în haz și glume.

Deplini dispuși, am ajuns la școală pela 8 seara. când - după schimarea albiturilor și hainelor - ni s'a servit un ceaiu ferbinte și ni s'a anunțat că avem voie să ne sculăm a doua zi la oră cât de târzie...

Că am înființat în Mârleanu o casă de cetire, căreia elevii i-a oferit cărți și D-l Director un prim fond de 500 lei, că sătenii s'au întrecut și ei în a mari fondul și că preotul N Popescu, Dirigintele I. Nițulescu, notarul P. Petrescu și primarul Tudor Stamat au luat toate măsurile pentru prosperarea și îmbogățirea acestei „Case de Cetire“ mi-se pare a nu face parte dintr'o descriere scurtă cum mi s'a cerut.

Floca I. Paulina

Clasa III

Comunicări

Cu anul școlar 1922-1923, școala funcționează cu patru clase gimnaziale complete.

* * *
Personaiul didactic va fi înmulțit cu noui profesori. El va fi format din: *Ecat. Pretorian, Gh. Mătase, I. Dinu, Mihail Tănase,*

St. Mandă, licențiați, din personalul școlii primare locale și alte persoane netitate.

Taxele s'au fixat astfel: Comitetului școlar 1500 lei--cu scutirea totul sau în parte a celor ce vor dovedi lipsa de mijloace și 1500 lei în plus *internii*.

Bursierii vor fi indicați -- odata cu 'nceperea cursurilor. Ei vor fi -- pentru anul acesta peste 50 (cinci zeci).

* *
D-l Const. N. Sarry, directorul «Dobrogei June» a oferit trei burse a 3000 lei pentru trei elevi lipsiți.

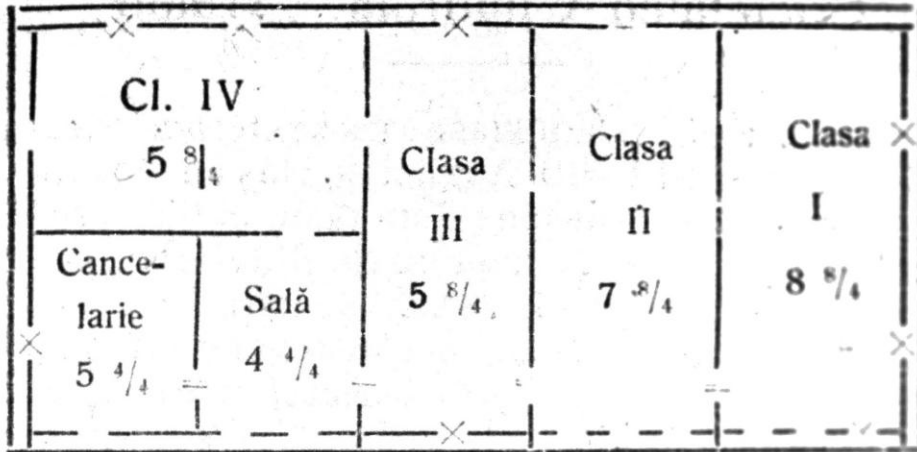
* *
D-l Gh. Gaitan, proprietar și om de inimă, a oferit o bursă de 3000 lei, pe care direcția s'o ofere unui elev sărac dar sărguitor.

* *
D-l Aurel Butu a făcut acelaș gest nobil și înalțator.

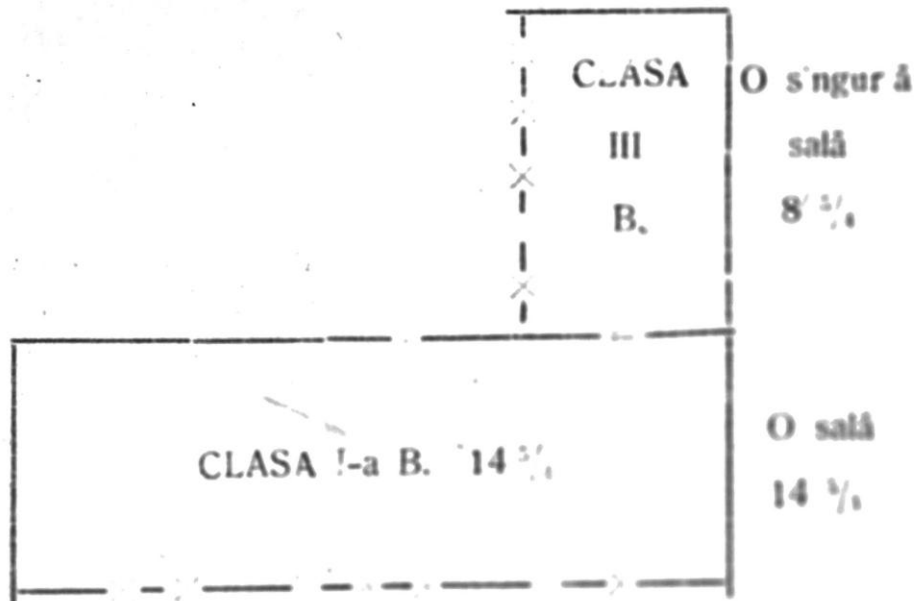
* * *
Cartile de studiu se vor procura prin direcțiune, după listele ce se vor afișa la timp.

* * *
Interaatul având procurate paturi și saltele, nu se vor aduce decât celelalte necesare dormitului. Tacâmuri a procurat școala.

* * *
Examenele de corijență se țin în ziua de 25 Sept. și cursurile încep în ziua de 2 Oct. precis, când încep să funcționeze și internatele

Schița localului gimnaziului

Anexe la gimnaziu

Ferestre mari

Uși cu geam

Societatea Culturală „Traian“

Gimnaziul funcționase ca externat dela 11 Martie 1919—10 August acelaș an și elevii nu plățiseră niciun fel de taxe, puținii propunători predând în mod cu totul desinteresat.

Cu anul școlar 1919-20 numărul elevilor crescând, se simția nevoia unui internat mai ales pentru fete și prin urmare necesitatea unei administrații.

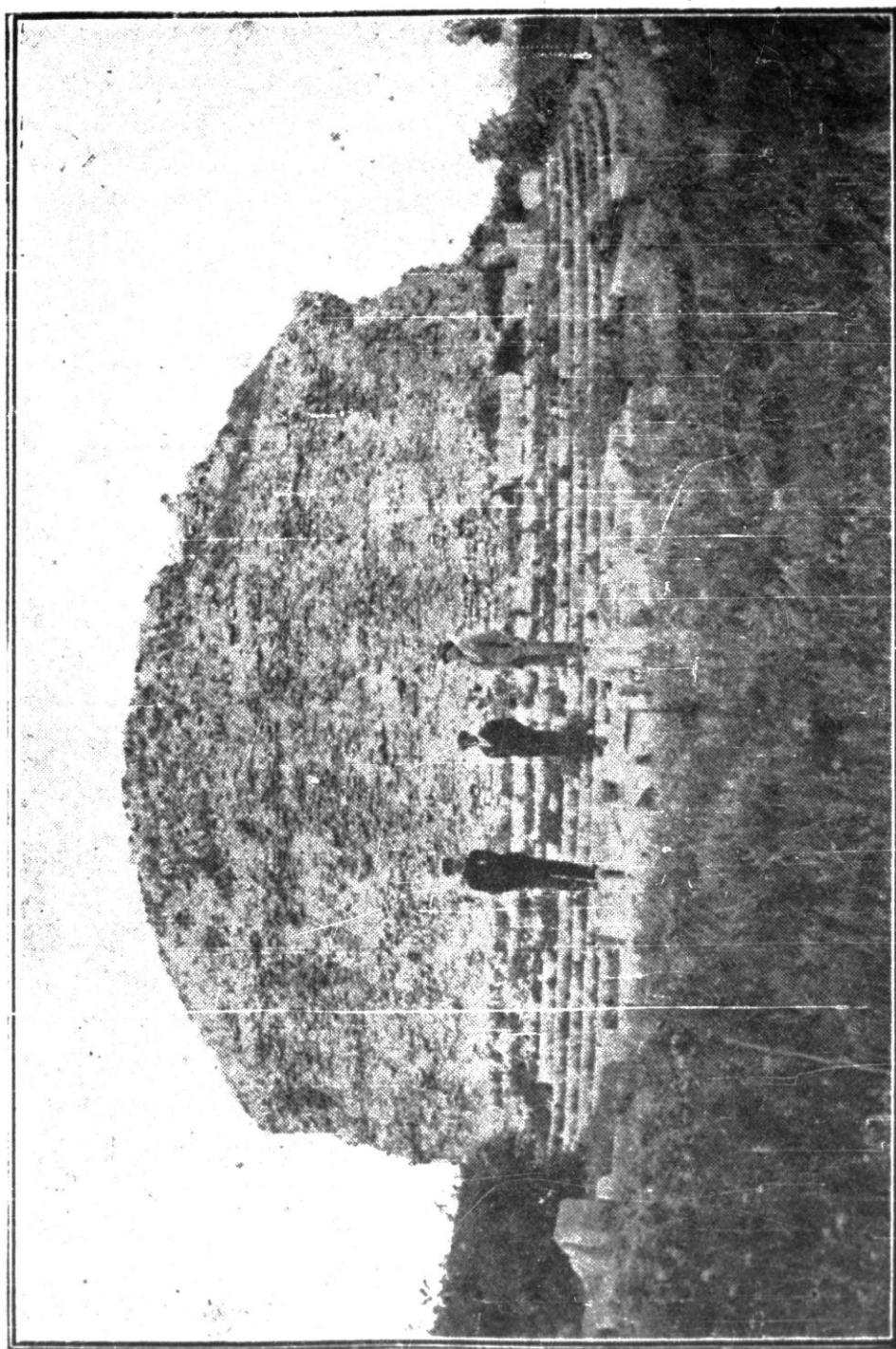
Un comitet de inițiativa a pus atunci bazele unei societăți culturale, care să răspundă și acestei nevoi și statutele redactate -- ea a început să funcționeze cu 1 Sept. 1919.

Iată raportul cu care și-a încheiat activitatea primul comitet după doi ani de funcționare în ziua de 28 August 1921 în fața adunării Generale :

Domnilor;

„Societatea Culturală Traian“ a luat ființă în ziua de 1 Sept. 1919 din inițiativa câtorva dornici de propășirea luminii la sate. Cu sprijinul administrației de plasa, al autorităților de tot felul și al frunțașilor ce-i are plasa, ea își încheie și al doilea an de existență - cu un succes demn de scopul ce urmărește.

„Societatea Culturală Traian“ a strâns într'o admirabilă legătură sufletească și de scopuri tot ceiace ce plasa Traian a avut mai vrednic și mai de seamă. Administrația, școala, biserica și țărănimea au fost unite într'un tot armonios și - pe baza respectului reciproc - au pornit o luptă aprigă contra întunericului dela sate ; încât, după doi ani de activitate, între multele opere pozitive ce se văd pre-

Monumentul „TROPAEUM TRAIANI“ în starea actuală.

tutindeni, scânteiază regiunii un gimnaziu de patru clase -- două internate și un monument cu care ne mândrim: monumentul eroilor, ridicat în Adamclisi.

Prima operă a Societății a fost înființarea unui internat care -- după preparativele din cursul verii -- a fost inaugurat și-a început să funcționeze în ziua de 6 Octombrie 1919, cu peste 60 de copii. Dintre aceștia, 11 au fost bursierii societății fiind întreținuți în tot cursul anului fără să plătească vre-o taxă.

Internii au plătit peste tot anul infima sumă de 400 lei; -- plus:1 de cheltueli s'a acoperit din veniturile din 'afară ale societății și alimentele ce Crucea roșie Americană le-a donat prin binevoitoarele intervenții ale d-lui N. Negulescu -- președintele de onoare și permanentul sprijinitor al inițiativei noastre și d-l Gh. Dimitriu, consilier la Curtea de Apel și președinte al Societății Orfanilor de rasboi.

* * *

Toamna celui de al doilea an de funcționare a internatului -- 1920--21 -- ne-a găsit cu un număr aproape îndoit de copii ce trebuiau internați și cu o situație financiară precară.

A trebuit să înființăm și un internat de băeți și să marim taxele dela 400 la 1400 pe an și ceva alimente.

În aceste condiții, am hrănit 80 de copii, dintre care 12 au fost bursierii Societății.

N'am mai primit, în tot cursul acestui an școlar, mai niciun fel de ajutor în natură; iar donațiile mai de seamă au fost ale Crucii Roși Americane de 20.000 lei.

* * *

În preajma începerii celui de al treilea an

de funcționare al internatelor 1921. — 22 ne găsim cu mari difiците bugetare și'n fața necesității, de a 'njgheba — cu orice sacrificii — și un dormitor pentru băeți, cari dacă s'au bucurat până acum de-o hrană substanțială, caldă și la vreme dela societate apoi, din lipsa unui dormitor comun, au fost siliți să locuiască în case neigienice și supuși la tot felul de privațiuni.

* * *

Pentru ca societatea să se poată organiza solid și pentru a-și a igura o existență durabilă, gimnaziul n'a pretins de la copiii ce i-a avut nici-un fel de plată. Toate încasarile s'au făcut de societate — rămânând ca ea să plătească profesorii și să răspundă tutulor nevoilor unei normale funcționări.

Pentru că fondurile ei au fost în permanență sub necesitățile ce le reclamau o funcționare normală d l l. Dinu care avea de primit 4800 lei lunar, conform dispozițiilor ministerului pentru 36 ore săptămânal și direcția și Pr. Gh. Preotescu care avea de primit 1000 lei lunar pentru 12 ore săptămânal și conducerea internatelor *au consimțit să amâne primirea acestor sume pentru vreme când fondurile societății vor fi mai prospere.*

S'a putut plăti, timp de 30 luni a 36 ore săptămâna! abia 18.250 lei d-lui l. Dinu -- deci 600 lei lunar -- și 12 000 lei pentru acelaș timp cu 12 ore săptămânal părintelui Preotescu: 400 lei lunar.

Niciun fel de diurne membrilor comitetului.

Noul comitet ce se alege azi, rămâne să îngrijească de răspunderea acestor obligațiuni ce societatea are -- cum va crede mai potrivit -- ca interesele culturale ale regiunii și

Căpitanul american WALDMANN, care a făcut însemnate
donații în alimente Internatului, în 1919—920

*funcționarea întregii organizațiuni să nu sufere.*¹⁾

Activitatea Societății la Sate

Din pricina lipsei de fonduri, datorită vremurilor grele în care Societatea a luat ființă activitatea și înafară, n'a fost cea dorită de fondatori și așteptată de mulțime. Totuși un început modest s'a făcut: Societății se datoresc înființarea caselor de citire Hairanchioi bibliotecii din Demira, infirmeriilor parohiate din Kioselor și Adamclisi, precum și bibliotecilor din Mulciova și Cavaclar: Societatea culturală Traian a înființat biblioteca notarului în fiecare din comunele plășii, înzestrându-le cu cărți literare și de specialitate, a contribuit la construirea unui local propriu de casă de citire în Enișenlia unde prin hărnicia D-lui notar N. Gavrilescu - s'au ridicat un chioșc pentru hora satului și aparate de gimnastică, după modelul celor de la gimnaziu. S'au dat câteva baluri și serbări - între cari mai de seamă la Oltina și Kioseler - s'au făcut excursiuni cu elevii Gimnaziului, ca de ex. la Cuzgun, Mârleanu, Hairanchioi, Baeramdede. S'au pus astfel satele în direct contact cu școala secundară și s'au putut isbui s'avem azi în cuprinsul plășii un număr de 103 elevi cari urmează cursul secundar, dintre cari 81 la gimnaziul nostru (1920-1921) față de nouă elevi secundari ce-i avea plasa înainte de război.

1) Până acuma nu s'a putut plăti nimic din aceste sume; iar în cursul anului școlar 1921-22 d-l I. Dinu a primit peste tot 8000 lei (opt mii) pentru 41 ore săptămânal și direcția; iar Pr. Preotescu 4000 lei (patru mii) peste tot, pentru 12 ore săptămânal și economatul.

E 'ncoronare destul de măgulitoare a acțiunii noastre de luminare a maselor! Sărbători în stil mai mare au fost cu ocazia botezului fântânelor „Ion Creangă“ din pădurea Tectachioi, „Mihail Eminescu“ din pădurea Cuzgun și inaugurarea monumentului Eroilor în Adamchisi. În ultimul timp s'a mai luat inițiativa facerii unor tablouri artistice lucrate, cu numele tuturor morților în război din cuprinsul plășii Traian, tablouri care vor înfrumuseța instituțiile din cercul nostru de activitate și vor servi de mângâiere urmașilor îndurerăți și de pildă abnegație și patriotism generațiilor ce se ridică

* * *

Această dare de seamă - din care am dat fragmentele citate - a fost făcută în ziua de 28 Aug. 1921, în fața Aduării generale - odată cu descărcarea gestiunii care se prezintă astfel :

1919-20	Incasări	59.298,76,	Plăți	58.815,50	Sold	483 25	
1920-21	„	182.468,00;	„	165.596,65	„	16.771,35	
Total		„	241.766,75;	„	224.512,15	„	17.253.60

Pentru anul școlar 1921-22 a fost ales un nou comitet, în frunte cu vrednicul și cunoscutul țarian Oprea Borcea din com. Baeramdede, D-l Andreiu Andreiu din satul Cocargea - proprietar și om de mână - vicepreședinte și membri : mai toți acei din vechiul comitet.

Președinte de onoare a fost reales D-l N. Negulescu, actual prefect al județului.

Descărcarea nu s'a făcut încă, dar activitatea și-a acestui comitet a fost tot atât de vie și utilă ca acelu precedent.

În anuarul anului școlar în curs, se va face o amănunțită dare de seama a sa.

„Monumentul Eroilor“
ridicat în com. Adamclisi
— elevii gimnaziului —
1922

No. curent	Numele și Pronumele	Inscriși	Regulați	Neregulați	Rețrași	Interni	Semininterni	Externi	Fii de țigari	Fii de negușori sau meseriași	Fii de funcționari	Promovați în funcție	Conșienți	Repetenți în funcție	Promovați la 1 Octombrie	Repetenți la 1 Octombrie
	Report	20	20	—	—	19	—	1	12	2	6	14	6	—	5	1
21	Mareș Hie	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
22	Mareș Valeriu	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
23	Marin Marih	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
24	Martinescu Ion	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
25	Micu D-tru	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
26	Mihăilescu Gh.	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
27	Mocanu Gh.	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
28	Mototolea Grigore	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
29	Rusu Ion	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
30	Sărbu Gh.	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
31	Steflea Nicolae	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
32	Costache D-tru	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
33	Ionescu Sever	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
	Total	33	33	—	—	26	—	7	21	3	9	21	12	—	9	3

VI

CLASA III-a

No. curent	Numele si Prenumele	Inscriși	Regulați	Neregulați	Retrași	Interni	Seminterni	Externi	Fii de plugari	Fii de negustori sau mesetesi	Fii de functionari	Promovați	Coristenți	Repetenți	Promovați la 1 Octombrie	Repetenți la 1 Octombrie
1	Constantinescu Elena	1	1			1										
2	Cotrumba Elena	1	1			1			1							
3	Dancu Steliana	1	1			1			1							
4	Doicescu Arestita	1	1			1			1							
5	Floca Paulida	1	1			1		1								
6	Ivanciu Safta	1	1			1				1						
7	Negrea Elena	1	1			1				1						
8	Papuc Maria	1	1			1				1						
9	Petricu Eugenia	1	1			1			1							
10	Popeea Levia	1	1			1										
11	Săracu Maria	1	1			1			1							
12	Tătaru Maria	1	1			1			1							
13	Ciudrea Elena	1	1			1			1							
14	Dragoș Petre	1	1			1			1							
15	Dumitrescu Ion	1	1			1			1							
16	Iacob Alexandru	1	1			1					1				1	
	De reportat	16	16			14		2	8	2	6	15	1		1	

VII

No. curent	Numele și Pronumele	Inscriși	Regulați	Neregulați	Retrași	Interni	Semifinterni	Externi	Fii de plugari	Fii de negustori sau meseriași	Fii de funcționari	Promovați	Conșiști	Repetenți	Promovați la 1 Octombrie	Repetenți la 1 Octombrie
17	Report	16	16	—	—	14	—	2	8	2	6	15	1	—	1	—
18	Munteanu Gh.	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1
19	Petcuci Traian	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—
20	Rădulescu Gh.	1	1	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—
21	Sofiano Velizarie	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—
22	Tătaru Ion	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
23	Talpac C-tin	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—
24	Predescu Ion	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
25	Tifrea Stanciu	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1
	Vasilu D-tru	1	1	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—
	Total	25	25	—	—	19	—	6	14	3	8	21	3	1	1	2

Recapitulând, avem:

Inscriși	116
Regulați	116
Promovați în Iunie	79
Repetenți în Iunie	2
Corigenți în Iunie	35
Promovați în Oct	26
Repetenți în Oct.	9
Totalul promoțiilor	106
Totalul repetențiilor	10 sau 10%

* * *

Interni 91
Externi 25

* * *

	Cl. I	Cl. II	Cl. III	TOTAL
Fii de plugari	35	21	14	= 70
„ „ negustori-meseriași	11	3	3	= 17
„ „ funcționari	12	9	8	= 29

Deci, aproximativ, școala a fost frecventată de
60% fii de săteni plugari
10% „ „ negustori și meseriași
30% „ „ funcționari sătești

Monumentul Eroilor ¹⁾

Descriere

Sub bolta albastră a cerului, sub razele binefăcătoare ale soarelui, în preajma pădurilor ce-și plâng lăstarele pierdute 'n groaznicul războiu, în mijlocul mamelor și feciorilor,

1) Compoziție făcută în ora de limba română — ca estemporal — de elevul Sofiano Velizaric din cl. IV a Gimnaziului, redată iparului numai cu corecturi de ortografie.

care-și plâng fii și părinții căzuți în lupte — în Adamclisi — s'a ridicat, în urma întregirii neamului, un mare monument comemorativ.

O astfel de operă e-un focar de îndemnuiri patriotice pentru ori ce privitor.

O mână de oameni au știut să respecte pe cei morți pentru patrie, ridicându-l.

E înalt de 9 metri și așezat pe un soclu betonat. În vârf, un vultur cu aripele desfăcute, ține în cioc o cruciuliță de bronz - nădejdea noastră, în pace și război. Monumentul e construit din piatră. Partea superioară constă dintr'o coloană cilindrică, sculptată în stil dorian și împodobită cu o corcană de flori ce ne trezesc în minte florile neamului - căzute și putrezite pe câmpurile de luptă, pentru idealul național.

La mijloc, o lespede cu următoarea inscripție bronzată :

«Dulce et decorum est pro patria mori»
«Eroilor căzuți în lupte, pentru întregirea neamului»

La bază sunt sculptate o sabie, o armă și un drapel.

Monumentul e înconjurat cu'n drăguț grilaj, susținut de stâlpi de piatră. Multe ruine antice sunt în preajma acestui sat istoric. Cu timpul și acest monument va deveni antic, mărturisind generațiilor ce se vor succeda vrednicia și gloria ostașilor din 1916-1918.

Sofiano Velizarie

Cl. IV

Gimn. din Adamclisi

Marșul Gimnaziului ¹⁾

*Pășim în pas ales spre neamuri de măririi
Si năzuim în calea noastră fericirii;
Pășim în pas ales, cuprinși de-un sfânt elan
Voioși că ne umbrești Trofeul lui Traian.*

*Atenți plugari! - la vremuri mari.
La carte alergați și mici și mari.
Veniți toți între noi
Să țesem vremuri noi
Și veți fi mari
Cu eroi legendari.*

II

*Pe steagul nostru-i scris:
„Treziiți-vă părinți“
„Si alergați la faclă cu lumini fierbinți“
„Gimnaziul „Traian“ - focarul arzător“
„Este copilul vostru de vremuri schimbător“
Atenți plugari, etc.*

III

*Strămoșii noștri-romani ne strigă din mor-
mânt:
„Pășiți spre culmi ferice, cu destul avânt“
„Ne fiți vrednici urmași, cu nume de roman“
„Sub veghea protectoare a împăratului Traian
Atenți plugari, etc.*

IV

*Ăst glas îndemnător al marilor părinți,
Ne este căiăuza la 'nalte dorinți
Pășim a-l întrupă, strigând din piepturi tari
„Gimnaziul nos'trăiască în timpii seculari“
Atenți plugari, etc.*

Muzica — pe trei voci și acompaniată de famfară — e de D-I D. Moruzov, profesor la Șc. Normală din Constanța; iar cuvintele de D-I I. Dinu, Directorul Gimnaziului.